

1969 AVGUST ŠTEVILKA 8 LETO XVIII

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission
by post as a periodical.

D 196955

M I S L I

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

“NA KAKŠNO BOGASTVO SE USEDA PRAH!”

Tako vzklika list KATOLIŠKI GLAS v Gorici, ko želostno ugotavlja, da med Slovenci peša ljubezen do branja in je med njimi čedalje manj bralcev.

“Gre za krizo bralcev vzgojnih, poučnih, strokovnih in nazadnje tudi leposlovnih knjig in takih, ki so pisane za prijetno in koristno razvedrilo. To potrjujejo nezmanjšane zaloge knjig v skladiščih naših založb — samo Celjska Mohorjeva družba ima v skladiščih skoraj za 80 milijonov starih dinarjev knjig, samih leposlovnih del treh dobrih naših pisateljev: Finžgarja, Detala in Preglja. Slomšek bi se začudil ali zgrozil ob tej ugotovitvi in bi tako dolgo pridigal vsem Slovincem, potrebnim dobre knjige, da bi zaloga skopnela in bi izkupiček lahko porabili za natis novih knjig”.

“Na kakšno bogastvo se useda prah! Reči pa moramo, da imajo ljudje danes več denarja za nakup knjig, kot so ga imeli včasih, pa so takrat po knjigi raje segli. Danes jo odlagajo . . . zaradi manj napornih sredstev spoznavanja in seznanjanja kot so: radio, film in televizija. In vendar brez dobre knjige ne bomo mogli shajati kakor ne brez šol, brez učenja. Že Trubar je to vedel in zapisal:

“Nobena dežela ne mejsto ne gmajna ne mogó brez šul, brez šularjev, brez vučenih ljudi inu brez bukev biti . . .”

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

“SRCE V SREDINI”, spisal Vinko Brumen. Življenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka. Vezana \$4, broširana \$3.

ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog Anton Trstenjak — \$ 1.

PREKLETA KRI — povest, spisal Karl Mauser — \$ 1.

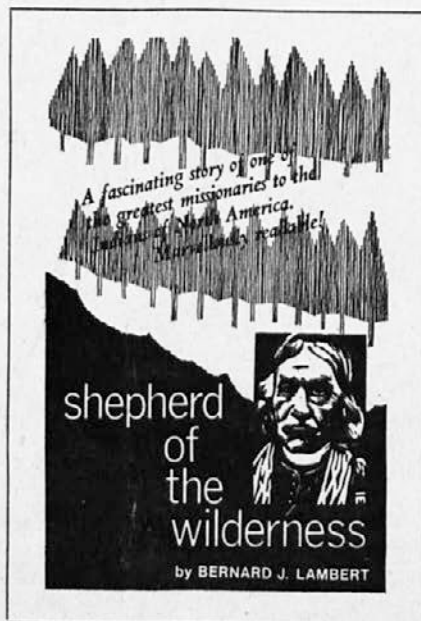
MALO SVETO PISMO — vezano \$ 1.50.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DESETI BRAT, povest, spisal Josip Jurčič — \$ 1.

KRALJICA DVEH SVETOV, pisal J. Kokalj, misionar v Afriki — \$ 2.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — \$ 1.50.

LETO XVIII.

AUGUST, 1969

STEV. 8

MAJHEN KORAK - OGROMEN SKOK

MESEC DNI PO DOGODKU dandanes niti dogodek sam niti občutje ob dogodku skoraj ni več omembe vredno. Kaj je bilo že vse vmes, kaj vse se napoveduje za jutri! Še hitreje kot dogodek gredo v pozabo besede, ki so dogodek spremljale. Zato je morda že kar prepozno, da bi kdo ponavljal Armstrongove prve besede, ko je njegova noga stopila na Luno.

“Majhen korak za človeka, ogromen skok za človeštvo!”

In vendar so bile besede tako jedrnat in njih vsebina tako globoka, da jih ne kaže pozabiti. Ne vemo, če si je Armstrong besede sam zamislil ali so mu bile od drugod navdihnjene. Vsekakor so bile jako na mestu. Ne more biti dvoma, da jih je Armstrong izrekel iskreno in s prepričanjem. Moral se je sicer zavedati, da bo njegovo ime ostalo globoko vklesano v zgodovino vesoljskega odkrivanja, vendar se ni zazibal ne z mislijo ne z občutjem v lastno slavo. Začutil se je le kot predstavnika vseh ljudi na Zemlji in v imenu vseh je stopil na Luno. Ves kulturni napredek, vse nove iznajdbe in velika odkritja, ki se posrečijo poedinim znanstvenikom, imajo biti v korist vsemu človeštvu po vesoljni zemlji. Vsak poedince se mora čutiti le kot delček celote, vseh ljudi na zemlji.

Ni dvoma, da je Armstrong položil to polno in živo zavest v svoje znamenite besede. Seveda je pot od lepih misli in dobrih namenov do iz-

polnitve lahko neizrečeno dolga. Ob “osvojevanju” Lune in drugih podnebnih svetov se nam pogled nehote obrača nazaj na Zemljo in spričo toliko težav in bridkosti na njej se nam pojavlja vprašanje: Kaj ima človeštvo kot celota od prvega človekovega koraka na Luno? V čem obstoji tisti “ogromni skok”?

Lahko bi nam Armstrong navedel besede iz izjav zadnjega koncila, kot jih beremo v koštituciji o Cerkvi v današnjem svetu.

Čeprav sodobna kultura in njene pridobitve ne sežejo takoj v široke ljudske množice, vendar prinašajo vsemu svetu pozitivne vrednote. “Med te vrednote je treba prištevati: vneto za znanstveno preučevanje in tenkovestno zvestobo resnici v znanstvenih raziskovanjih; nujno potrebnost sodelovanja z drugimi v specializiranih skupinah; smisel za mednarodno solidarnost; vedno bolj živo zavest odgovornosti, ki jo imajo strokovnjaki glede pomoči in tudi zaščite ljudi; voljo do tega, da bi se izboljšale življenjske razmere vsem, zlasti tistim, ki jim je odvzeta možnost lastne odgovornosti ali pa trpijo uboštvo v kulturnih pogledih.

“Človekova svoboda mnogokrat oslabi, kadar človek zapade v skrajno uboštvo, kakor se z druge strani skvari, kadar se človek vdaja preveč lagodnemu življenju in se zapira v nekako zlato osamljenost. Nasprotno pa se krepi, če se človek podreja neizogibnim obveznostnim družbenega življenja, sprejema nase raznovrstne zahteve človeškega sožitja in stoji v službi človeški skupnosti.”

ALI VESTE? — NE VEMO

POVEDAL VAM BOM

(Pismo iz Amerike)

PRAVIJO, DA IMAMO SLOVENCİ manj vrednosti kompleks. Nekateri se sramujejo povedati, da so slovenskega rodu. Nekateri zavedni Slovenci se opravičujejo, da smo majhen in skromen narod, ki je sicer delaven in pošten, ni pa nikoli kaj pomembnega dosegel . . .

Ali se moramo res svoje narodnosti sramovati? Ali res nismo dosegli uspehov, na katere bi smeli biti ponosni? Marsikaj velikega so dosegli Slovenci v Sloveniji. In mnogo podvigov lahko s ponosom zabeležijo v tujini. Omenimo za danes le nekaj Slovencev, ki so se uveljavili izven slovenskih meja!

Poznate Slovenca, ki je dobil Nobelovo nagrado v kemiji in je znan kot pionir v mikroanalizi? Ali morda enega največjih jezikoslovcev in etnologov v Argentini, ki je postal član Argentinske akademije znanosti in umetnosti? Ste že slišali o mladem slovenskem arhitektu iz New Yorka, čigar tvrdka je dobila najvišjo ameriško nagrado za arhitekturo in ki je zgradil Christian Science Center v Bostonu, L'Enfant Plaza v Washingtonu, Denver Hilton hotel v Denverju, poleg več nebotičnikov v Ameriki in celo v Izraelu? Njegova dela ocenjujejo kot "triumf arhitekture", čeprav je komaj trintirideset let star. Veste, da v New Yorku živi tudi drugi Slovenec, čigar industrijska zgradba je bila uvrščena med prvih deset najboljših, čeprav je tekmovalo 1,500 objektov? Ali ste morda slišali o slovenskem arhitektu v Chicagu, ki gradi nebotičnike po vsej Ameriki, ali o Slovincu v Buenos Airesu, ki je prejel dve prvi nagradi za arhitekturo in je poleg tega tudi izvrsten slikar, pesnik in pisatelj? Veste, da je dobil slovenski gradbeni inženir zlato medaljo za svojo metodo najmodernejše konstrukcije na Mednarodnem veleesejmu v Bruslju? Ali da je dobil Slovenec prvo nagrado na Mednarodni slikarski razstavi v Tokiju?

Ste morda slišali, da je bil vodilni gradbeni inženir Poljske in graditelj hotela Varšava Slovenec in je njegova žena, Poljakinja, pomagala vzgojiti tudi sina arhitekta tako, da se počuti Slovenca, čeprav je zrasel na Poljskem in trenutno

poučuje v Ameriki? Vam je znano, da je eden glavnih strokovjakov za Diesel motorje v Evropi in Ameriki Slovenec?

Ste kdaj pomislili, da je bil dvorni arhitekt v Abesiniji Slovenec, kjer so Slovenci zgradili tudi največjo abesinsko električno centralo in skrbeli za zdravje cesarja in njegove družine? Veste, da so bili Slovenci zdravniki številnih mogočnih vladarjev sveta in predsednikov držav, med njimi tudi Petra Velikega, Maksimiljana Mehiškega, Masaryka s Češke in končno predsednika Kennedyja?

Ali veste, da sta bila vodilna strokovnjaka za težko konstrukcijo v Švici Slovenca, da se v isti stroki odlikuje v Berlinu univerzitetni profesor Slovenec in da je Slovenec gradil mostove, jezove, železnice in predore ne le v osrčju Evrope, ampak tudi v Mali Aziji? Ste kdaj slišali, da je bil prvi poklicni kipar v Chicagu Slovenec? Da so Slovenci pomagali graditi atomske podmornice? Da je Slovenec potegnil astronave iz morja? Ali da je Slovenka dobila ameriško nagrado kot najboljša samouka šivilja v deželi?

Ste že slišali o slovenskem dirigentu finske opere ali argentinske simfonije, ali o slovenskem organizatorju koncertov na Carnegie Hall? So Vam znani slovenski rektorji univerz v Evropi in Ameriki? Ali slovenski ravnatelji znanstvenih in umetnostnih ustanov v Avstriji, Franciji, Švici, ali Ameriki? Ali veste, da se velik letalski raziskovalni inštitut v Ameriki imenuje po svojem nekdanjem ravnatelju in svetovno znane učenjaku Slovincu, ki je vedno s ponosom priznal svojo narodnost? In ste morda že slišali, da je tudi izumitelj "rotafix" letala Slovenec?

Če kdaj obiščete sloviti Massachusetts Institute of Technology, ne pozabite si ogledati mogočne stolpnice Earth Science Center, ki jo je zgradil slovenski arhitekt, in ko boste šli mimo inženirskih laboratorijev, ne pozabite, da enemu največjih načeljuje Slovenec in da tudi na vesoljskem oddelku najdete zavednega znanstvenika slovenske krvi!

Kadar čitate LOOK magazine, ne pozabite, da je eden glavnih urednikov Slovenec in da Slovenci urejujejo še vrsto drugih publikacij po raznih državah sveta.

Trije ameriški generali so Slovenci, pa tudi general klarentincev v Rimu je Slovenec. Od švedske do afriških plantaž in od Kanade do Avstralije so se uveljavili na vodilnih mestih tudi Slovenci — in se še uveljavljajo! Najdete jih med vrhunskimi znanstveniki in učenjaki, med rektorji in tovarnarji, med župani in kongresniki, med umetniki in športniki, med izumitelji in gene-

rali! Bili so med vzgojitelji, zdravniki in svetovalci cesarjev, kraljev in predsednikov mogočnih držav, pa tudi med zdravniki, raziskovalci in misijonarji neznanih plemen in najbolj zapuščenih siromakov.

Komaj peščica nas je, pa smo s svojo življenjsko silo prepeljali ves svet.

O vsem tem pripravljamo dve knjigi v angleščini in slovenščini. Prva bo zajela predvsem slovenske podvige v Ameriki, druga pa bo prikazala naše znamenite može in žene po vsem svetu. Čeprav imamo izvrstnega gradiva že dovolj, da bi z lahkoto napolnili obe knjigi, želimo vendar še čim bolj zamašiti vrzeli. Priporočamo se za vsa koristna opozorila in naslove, pa tudi za življenjepise in slike znamenitih in posebno uspešnih Slovencev, ki so se uveljavili kjer koli na tujem. Vse zamudnike, ki smo jim že pisali, prosimo, naj nam čim prej pošljejo svoje gradivo. Vse, ki so se izredno uveljavili v tujini, bodisi kot velepodjetniki, tovarnarji, umetniki, politiki, upravniki, finančniki, inženirji, arhitekti, zdravniki, športniki, pisatelji, novinarji, založniki, znanstveniki, profesorji na univerzah in visokih šolah, avtorji razprav ali lastniki patentov, prejemniki raznih nagrad ali odlikovanj, ali kar že, prosimo, da nam

čim prej pošljejo svoje kratke življenjepise (kake tri do deset strani), osebne slike, kopije publicitete (z navedbo vira in datuma), morebitne kopije bibliografij ali patentov, slike umetnin, tovarn, arhitektskih stvaritev, hotelov ali drugih objektov, ki so njihova stvaritev ali last, slike raznih priznanj in dokumentov, fotografije posnete skupaj z mednarodno znanimi osebnostmi — in kar koli se jim še zdi primerno.

Vse, ki bi morda želeli pri tem podvzetju temeljiteje sodelovati kot zbiratelji ali "contributors" in biti kot taki navedeni že na naslovni strani naših publikacij, vabimo, da se nam čim prej oglasio. Kdor koli misli pomagati, naj, prosimo, pohiti, da ne bo njegova pomoč prišla prepozno. Prosimo, pošljite svoja pisma, naslove, predloge in gradivo čim prej na naslov:

Dr. Edi Gobec

Associate Professor of Sociology

and Anthropology

Kent State University

Kent, Ohio 44240 U.S.A.

VELIKE LAŠČE NA DOLENJSKEM

POJAVI POHUJŠANJA V CERKVI

Karel Mauser, ZDA

ČAS SE STRAŠNO HITRO SPREMINJA, nekateri dogodki so za nas vse, ki smo navajeni starih kolovozov, marsikdaj nerazumljivi in na videz nemogoči in če hoče katoliški laik ob vseh mogočih spremembah stati, je nujno potrebno, spremembam pogleda odkrito v oči, da loči dobro od slabega in ima pogum dobro braniti in slabo obsoditi.

Spremembe so tudi v zunanjem ustroju Cerkve. Ekumenski koncil je odprl vrata mnogim debatom in na žalost tudi mnogim odporom in uporom, ki danes pretresajo Cerkev. Beg pred problemi, s katerimi se danes Cerkev bori, je katoliškega laika nevreden. Zato bo morda prav, če pogledamo nekaterim teh problemov v obraz.

Imejmo pred očmi veliko resnico, da smo ljudje iz ilovice in duha. Tudi kot verniki smo taki, kot člani, kot udje svete Cerkve. In ne pozabimo, da so tudi duhovniki ljudje da so ljudje tudi škofje. Tudi ti so ilovica in duh, ne samo duh, kakor bi marsikdaj laiki radi videli. V tej luči, v tej resnici je treba gledati tudi na dejstva, ki so danes tolikim katoliškim laikom v pohujšanje, v takšno pohujšanje, da nekateri kar tja v dan trdijo, da se vera spreminja in da se vse podira. To pohujšanje je marsikdaj farizejsko, zakaj resnico moramo vedno soditi v celoti, ne izbirati samo majhne delčke in jih napihovati ob okolnostih, ki so tu in tam lahko res slabe. Duhovniki zapuščajo svojo službo, različno tolmačijo postavbo o kontroli rojstev, se upirajo celibatu, se pridružujejo skupinam, ki razbijajo in plenijo, se ženijo in Cerkev jim daje celo spreglede.

SEDANJI ROD DUHOVNIKOV

Prvič pribijmo tole dejstvo: Samo duhovniško posvečenje ne ustvarja svetnikov, postavlja ga le za delivca zakramentov, za posrednika med Bogom in ljudmi. Pri tem duhovnik ohrani svojo osebnost, duhovniško posvečenje mu ne zabriše napak in slabosti, proti njim se mora boriti, kakor se moramo mi. Pada in vstaja kakor mi in če bo hotel doseči večno blaženost, bo moral zanjo prav tako trdo služiti kakor mi. Delamo majhne in velike napake, duhovnik tudi. To je človeško in mislim, če bi nam Bog dal angele za duhovnike, bi imeli strah pred njimi, bi ostajali daleč od njih, zakaj čutili bi, da so samo duh in da naše telesne revščine in slabosti ne bi tako poznali kakor duhovnik, ki je sam človek. Res je, da so nekateri

duhovniki zašli, res je, da se nekateri upirajo nauku o kontroli rojstev, da se jih je toliko in toliko poženilo, res je, da jih je toliko in toliko v borbi za boljše socialne uredbe iztirilo.

V odstotkih je to majhno število in naša velika napaka je v tem, da vedno vidimo le to, kar nam je tik pred očmi, kakor da Cerkev ni univerzalna. Poglejmo celoto! Vsaka vojska pozna dezertarje, pa zavoljo tega ne rečemo, da je vsa zanič! Vsaka ima tudi junake, tudi Cerkev jih ima. Čudno, da tudi mi kot katoliški laiki tako radi gledamo tja, kjer bi lahko kaj slabega videli in naprej pogrevali, namesto da bi poiskali svetle luči in šli za njimi. Slabo izpričujemo svoje katolištvo, če za časopisnimi novicami, ki so včasih zvito in strupeno zapisane, capljamo kakor da nimamo svoje pameti. Ko bi bilo več trezne presoje, koliko manj pohujšanja bi bilo, koliko več pravega krščanskega duha.

SOKRIVDA VERNIKOV

In ob temle bi rad tole rekel: Koliko duhovnikov bi v svoji službi ostalo, ko bi imeli boljše vernike, koliko redovnikov bi v svojem redu ostalo, ko bi bili sobratje res bratje? Koliko sestra, ko bi vsaka doprinesla svoj del? Tako pa marsikdaj govori samo ilovica brez duha. Malo, zelo malo je duhovnikov, ki ne bi začeli svoje poti z resničnim globokim poklicem. Vsak mlad duhovnik

V SPOMIN NA OBISK

ŠKOFA DR. JANEZA JENKA

DARUJEMO

Za Slovenik

§ 20: Stanko Andrejašič; po § 10: Mirko Cuderman, Ivan Urh (ACT), Ivan Mavrič, Neimenovan; § 7: M. Habor; po § 5: Marija Gorjanc, Janez Šveb; § 4: Karl Simenčič; § 3: Andrej Grlj; § 2: Greta Korotančnik, Peter Bizjan, G. Marinovič; § 1: H. Muster, Kristjan Tinta.

Vsem prisrčna hvala in Bog povrni! Požrtvovalno nadaljujmo!

prične s svetim navdušenjem in če bi pogledali po-
zneje v njegovo življenje, bi marsikdaj videli,
da so bili slabi verniki tisti, ki so ga nalomili. Uprl
se je, recimo krivici. Planili so po njem tisti, ki so
krivico delali, pa se imeli za dobre katoličane. Po-
glejmo po Južni Ameriki, po južni Italiji in še
marsikje. Velike socialne krivice so dvignile gla-
sove duhovnikov in škofov. Kako surovo so jim
marsikdaj zaprli usta tisti, ki so nosili katoliško
ime in bili visoko na lestevici časti! Ta in oni je
omagal. Kakor sem že rekel, tudi duhovnik je
človek.

Verjemite, da bi marsikateri duhovnik, ki je
zapustil svojo službo, v njej ostal, ko bi se o pr-
vem času mogel opreti na svoje vernike. Če bi

tisti verniki, ki so duhovnikove napake obežali na
veliki zvon in jih šepetaje nosili od soseda do so-
seda, molili za svojega duhovnika v stiski. Kar
vprašajmo se, koliko očenašev pa smo za svoje
duhovnike zmolili, za svoje farne, za škofijske,
za duhovnike na sploh? Bore malo jih je tistih oč-
enašev. Znamo moliti za vsakdanji kruh, za zdrav-
je, za svojo družino, za svoje otroke, za svoje pri-
jatelje. To se nam zdi naše, za vsak dan potreb-
no. Mar duhovnik s svojim duhovnim poslanstvom
ne spada prav tako v naše vsakdanje življenje?
Tega se premalo zavedamo, zato prevzemimo tu-
di svoj del krivde, kadar je pri duhovniku kaj
narobe. To je edino pravo gledanje katoliškega lai-
ka na duhovnika in njegove probleme. (Kat. glas.)

IZPOD TRIGLAVA

O SLOVENCIH NA TUJEM ima Socialistič-
na zveza delovnega ljudstva v Ljubljani podatke,
o katerih sama priznava, da so nepopolni. Sodijo
pač, da je Slovencev — izseljenev okoli 300,000.
Začasno zaposlenih v tujini, največ kajpada v
Evropi, je kakih 150,000. Še vedno odhajajo v ta-
kem številu, da se je doma začelo pomanjkanje
delovnih moči. Oblasti doma prilično dobro skrbje
za zaščito v tujini zaposlenih, tako vsaj oblasti
same mislijo, skrbi jih pa, kaj bo s temi začasnimi
izseljenci, če bi v raznih evropskih državah nast-
la gospodarska kriza. O teh in takih vprašanjih
je Socialistična zveza razpravljala na svojih se-
stankih pretekle dni.

VEČ NOVIH KONZULATOV je Jugoslavija
odprla v zahodno-evropskih krajih, odkar toliko
ljudi iz Jugoslavije odhaja na delo izven države.
Režim doma skuša obdržati nadzorstvo nad svo-
jimi sezonci v tujini, da se ne bi nalezli kakih
protidržavnih in politično škodljivih idej ter jih
zanesli celó domov, kamor se vračajo na oddih ali
za stalno. Konzulatni uslužbenci so zlasti pozorni
na to, kakšne stike imajo sezonci s politično emi-
gracijo, ki odkrito kaže protikomunistično nastro-
jenje in v tem smislu tudi dela. Režim doma misli,
da so Slovenci še kar dosti odporni zoper kakšno
"pohujšanje" v tujini, bolj dostopni so mu Hr-
vatje, Srbi in tudi Makedonci. Za ohranitev lojal-
nosti do režima se njegovi zastopniki v tujini ra-
di poslužujejo tudi dušnih pastirjev, ki naj režimu
v tej smeri pomagajo. Vsaj nekateri baje gredo
režimu na roke.

Misli, August, 1969

ZA KRAJ ŽIRI v skrajnem kotu Poljanske
doline nekaj let ni bilo odločeno, če spada pod
Gorenjske ali Notranjsko. Leta 1961 je kraj izgu-
bil svojo občino in bil priključen občini Logatec.
Toda Žirivci niso hoteli biti Notranjci in so želeli
spadati v občino Škofja Loka. Dosegli so, da se
je izvedel letos 15. junija referendum, kam naj
Žiri spadajo. Velika večina je odločila pripadnost
občini Škofja loka in okraju Kranj. Žirovci so
torej zdaj dokončno — Gorenjci.

NOVOMAŠNIKOV V SLOVENIJI je letos sku-
pno 44. štirinajst med njimi je redovnikov, ostali
so škofijski duhovniki. Na ozemlju mariborske
škofije je bilo rojenih 26, od teh osem v Prek-
murju. Nadškofija Ljubljana jih ima letos samo
11, koprška škofija 7. Vsekakor se je zaenkrat
najslabše odrezala nadškofija Ljubljana. Upajo
pa, da bo v prihodnje boljše. Bog daj! Žal da
nadškofija nima podobnega kraja kot je za Mari-
bor — Prekmurje!

O ŽUPNIKU ŠTEFANU VAREŠU, ki je bil
izvoljen za občinskega odbornika v Slovenskih
Konjicah, piše tudi lokalni časopis THE TIMES
v Canberri, avstralski prestolnici. Prinaša celó
njegovo sliko, ki je v kakem slovenskem periodi-
ku nismo videli. Piše o njem neki Korman, ki ga
je šel osebno obiskat v Gorenje nad Zrečami in
je potem iz Belgrada napisal poročilo za Canberro.
Pove bistveno isto, kar že itak vemo, mimogrede
opiše tudi kraj, kjer g. Vareš župnikuje. Tiskarski
škrat pa dopisniku ni prizanesel: Konjice mu je
spremenil v — Kuzice.

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

★ NAŠE PRVO ŽEGNANJE smo v nedeljo 20. julija lepo praznovali. Ukrajinski škof Ivan Praško je pripeljal s seboj celó pevski zbor, dva ministranta in napovedovalca, da je bila staroslovenska liturgija lepša in popolnejša.

Množica Slovencev se je zbrala pred cerkvijo. Na vrhu stopnišča so pričakale visokega gosta narodne noše. Fantje so imeli slovensko zastavo in cerkvena bandera. Gospod nas je zopet blagoslovil z lepim sončnim dnevem, četudi smo sredi zime. Ob pritrkavanju zvonov je škofa s kratko pes-

mico pozdravila Slavčeva Janja in mu poklonila šopek. Sledil je vhod v cerkev, naši pevci so medtem zapeli "Ti si veliki duhovnik . . ."

Ljudje so z zanimanjem sledili bizantinski liturgiji; zdi se mi, da ni bila posebna težava razumeti staroslovenski jezik. Lepo število ljudi je prejelo sveto obhajilo pod obema podobama.

Škof Praško je v pridigi v angleškem jeziku lepo poudaril veliko misijonsko delo svetih brato v Cirila in Metoda ter njun vpliv na zadnjem cerkvenem zboru. Čestital nam je, da smo njima v čast zgradili svetišče ter nas navduševal, da ohranimo svoje versko tradicijo in ostanemo zvesti otroci Cerkve.

Slovesnost je bila končana okrog pol ene. Naši pevci so zapeli ukrajinsko "Na mnogaja leta", in zvonovi so se zopet veselo oglasili.

★ G. škof je s svojimi pevci ostal pri nas na obedu. Povedal je, da se med nami zelo domače počuti in nam je obljubil, da bo še kdaj prišel med nas. Po obedu je spregovoril tudi g. Marijan Peršič, predstavnik Slovenskega društva. Med toplimi besedami visokemu gostu v zahvalo je izrazil željo, da bi škofov obisk in staroslovenska liturgija postala vsakoletna tradicija našega žegnanja.

★ Pristrčna zahvala vsem, ki so pomagali, da je ta cerkvena slovesnost tako lepo uspela. Zlasti zahvala narodnim nošam in pevcem ter čč. sestram. Zahvala vsem v kuhinji Baragovega doma s sestrom Emo na čelu, "Bledu" pa za prijetno domačo glasbo med obedom.

★ Za cerkveni pod smo ob priliki prvega žegnanja v posebnih kuvertah nabrali \$ 574.30. Vsem darovalcem iskren Bog plačaj! Darovi v ta namen še vedno prihajajo. Vesel sem in hvaležen, da je med ljudmi toliko radodarnih duš. Kar čedna družina smo, ko potegnemo skupaj in se zberemo okrog naše cerkvice.

★ Medtem je bilo končanih več manjših del v dvorani in na cerkvi. Prav ta teden je začel za pomoč vedno pripravljen Purgarjev Franc cementirati prostor pred cerkvijo, da ne bo ponovnih opominov s strani občine Kew. Naš umetnik France Benko pa prav ta teden za oder slika kulise. Saj bo v soboto 9. avgusta v naši dvorani odigrana prva igra "Pri belem konjičku". Upam, da bo dvorana napolnjena tako popoldne kakor zvečer. Dobriček so igralci namenili za opremo odra in dvorane.

★ Sem že zadnjič omenil, da tukajšnje Slovensko društvo pripravlja Finžgarjevo igro "Razvalina življenja". Kdaj bo na odru in kje, še ne morem poročati. Kot sem društvenemu odboru povedal že pred leti ob začetku zidave, naj tu pribijem tudi s pismeno besedo: Baragova dvorana pod cerkvijo je skupna last nas vseh in je Slovenskemu društvu za kulturne prireditve vselej brezplačno na razpolago.

Skof Praško pri kajenju ljudstva.
(Foto P. Nikolič)

★ V cerkvi sv. Cirila in Metoda so bile zadnji mesec sledeče poroke: 5. julija sta si podala roke Jože **Zugič** in Marija **Mrak**. Nevesta je doma iz Trviža v Istri, ženin iz Brezovice pri Kostanjevici na Krki. Jožetu je prva žena umrla leta 1967 v avtomobilski nesreči v Nemčiji malo predno je emigriral. — 12. julija smo zapisali poroko Antona **Zavarška** in Milice **Babič**. Antonova rojstna vas so Jelce, župnija Dobje pri Planini, nevesta je iz Kozjaka v Srbiji. Milica je bila nekaj dni pred poroko sprejeta v katoliško Cerkev. — Na dan 19. julija sta pred oltar stopila Ante **Božanič** in Verica **Krčmar**. Ženin je bil rojen v El-Shatt v Afriki, nevesta je iz Daruvarja. — V soboto 2. avgusta sta si obljubila zvestobo Pavel **Trček** in Silva **Kavčič**. Ženin je iz Nove vasi pri Zireh, nevesta iz Hotalvelj, župnija Gorenja vas. — Isti dan je bila tudi poroka Franja **Petė** in Iryne **Mary Schwed**. Ženin je iz Ivanovca, nevesta ukrajinskega rodu in rojena v Warragul, Victoria.

★ Naj naštejemo še krste! — 5. julija so iz Broadmeadowsa prinesli v Kew **Martino**, hčerko

Martina Baligača in Marije r. **Kranjc**. — 13. julija sem zabeležil tri krste: prvega v Bell Parku, druga dva pa v St. Albansu. Hčerko Ivana **Mrharja** in Antonije r. **Magajna** bodo klicali za **Emo Antonietto**. Družinica **Jožefa Gomboca** in Slavice r. **Nemec** je dobila **Jožefa Štefana**, družina **Jožefa Kelenca** in Sharon **Joan r. Chiesa** pa **Ano Marijo**. — Sledijo zopet krsti v v Kew: 19. julija je krstna voda oblila **Vero Natalijo**, hčerko **Jurija Bogdana** in **Lidije r. Blatnik, Seddon**. — 2. avgusta je bila krščena **Margareta**, ki so jo prinesli iz Noble parka kot prvorojenko v družini **Franca Rozmana** in **Elizabeth r. Rep**. — 3. avgusta sem vpisal tri krste: **Melita Ana** je novi prirastek družine **Martina Vengusta** in **Alojzije r. DERNIČ, East Doncaster**; družina **Antona Volka** in **Hermine r. Gustinčič** v Footscrayu je dobila **Franka Ivana**, prvorojenko družinice **Danila Laha** in **Danice r. Pavletič (East Oakleigh)** pa bodo klicali za **Lidijo Ano**. Njen krst je bil **stoti** v naši novi cerkvi.

★ Tokrat nas je zopet obiskala tudi sestra smrt. V petek 4. julija je v Melbourne Royal Hospital-u mirno izdihnil dušo Ivan **MOHOR** iz Broadmeadowsa, kjer je živel z dvema svojima sinovoma. Dne 24. junija ga je zadel mrtvoud in odtlej ni prišel več k popolni zavesti.

Pokojni Ivan je bil rojen 5. novembra 1888 v Mrzlavi vasi (občina Čatež) na Dolenjskem. Po smrti prve žene se je poročil v drugič z **Marijo r. Stipič**. Otrok iz obeh zakonov je imel enajst, od katerih sta dva pokojna. Ostali so razen enega vsi v Avstraliji. Nemci so leta 1941 vso Mohorjevo družino preselili v Nemčijo, od koder je po vojni emigrirala v Avstralijo. Dočim so se otroci raztresli po celini in si ustvarili svoja ognjišča, je Ivan ostal v Viktoriji in zdaj užival zasluženi pokoj. Doživel je visoko starost in vse življenje ni poznal boleznj.

V ponedeljek 7. julija smo v našo cerkev sprejeli mrtvo truplo pokojnika. Zvečer smo ob njem zmolili rožni venec. Tu pred oltarjem je ležal do naslednjega dne, ko se je po maši zadušnici začela njegova zadnja pot na keilorsko pokopališče. Mohorjevi, raztreseni od Sydneya do Adelaide, so se ta dan zbrali ob krsti pokojnega očeta. Vsem iskreno sožalje!

★ Imeli bomo večerno pobožnost z blagoslovom na praznik brezmadežnega Srca Marijinega v petek 22. avgusta. Večerna maša bo tudi prvi petek v septembru (5. sept.) in pa v petek 12. septembra — praznik Marijinega Imena. Vabljeni!

★ V tednu od 17. do 22. avgusta me ne iščite ali kličite, ker ne bom doma. Bom na duhovnih vajah v naši redovni hiši La Verna. Le za res nujne slučaje kličite Baragov dom, pa mi bo naša gospodinja s. Ema sporočila.

TATRE — MOJ DOM

(Izvlaček iz moje "Tatrské himne")

Stanko Aster Stater, Blacktown

Vam, Tatré, sem dahnil svoj rojstni poljubček,
ko prvič zadihal sem v julijskih dneh.
Rad vračam vam srce vse polno ljubezni,
vsa vaša podoba je v mojih očeh.

Stotisočkrat sanjam o vas, moje Tatré,
in srce mi stalno domov hrepeni.
O, s Tater so moji najslajši spomini,
sfrlel bi kar zopet do vaše Škrli.

"Škrli" je vidna za deklico

"Škrli", to je velik štirioglati monolit na štirikih stebrih (ali nogah) iz griškega kamna. Ljudje mu pravijo tudi "Miza". Ob njej raste starodavna velikanska lipa, ki prijetno zasenči vso mizo. Na tej lipi vsako leto ob koncu junija razvijejo slovensko zastavo za praznik sv. Petra in Pavla. Takrat je na Tatrach "opasilo" ali proščenje, tudi samo "shod". Izraz "opasilo" gotovo prihaja od opasati se. Beseda spominja tudi na izraz "vezilo": za god ali rojstni dan dam komu to in to za vezilo. (Okoli Ljubljane: za veziv.)

Ko sem bil študent, sem skušal od starih ljudi kaj poizvedeti, kakšna je zgodovina te mize. Nihče mi znal kaj povedati, pa tudi ne vem, če je o

njej kje kaj pisano. Ta Škrli je točno sredi vasi in ob nedeljah ali važnih dogodkih se zbere okoli nje vsa vas. Ob večerih fantje pojejo okoli nje in vriskajo. Njihova vesela slovenska pesem se prijetno razlega pozno v noč.

V takem živem, zdravem in veselem ozračju okoli Mize sem tudi jaz preživel svoja otroška leta. Dan na dan smo tam skakali otroci in s "pokalcami" simbolično postrelili kakih 100 Lahov, kadar se je kako laško letalo pokazalo na trstinsko-tatrskem nebu. Naj pripomnim, da smo pri nas rekli Tržačanom Trjstinci in njihovemu kraju Trstinsko, ne Tržaško.

Ob tej Škrli "na placu" so fantje vsako leto postavili plesni oder za "opasilo" in mnogo ljudstva se je zbralo iz okoliških vasi in tudi iz Trsta. Spominjam se veselo vihrajoče slovenske zastave z droga na lipi. Laški karabinjeri so jo ukazali sneti, pa fantje so se jim odločno uprli. Naslednji dan so bili klicani na zagovor, ples je pa bil prepovedan. Ostalo je pa vsaj to, da si ob Škrli mogel vsak dan zvedeti vse mogoče in nemogoče novice od blizu in daleč iz vsega sveta.

**Poznal sem potoke, vsak žlebek posebej,
vijolice trgal sem mimogrede.
Okoli Oltarja je tisoč ciklamov,
na Straži pa šmarnic za polne roke.**

"Oltar" je velik in močan padec vode na neusahljivem potoku Podvišavniku v kraju Bršnjak, ki je le nekaj kilometrov pod Tatrami. Imenujejo ga "Oltar", ker je res podoben oltarju. Vrhu Oltarja je ena sama ogromna kamnita plošča. S te plošče se voda naglo in silovito spušča a slap, da napravi krasen širok in dolg "kolombar". Pod ta kolombar smo se večkrat zatekli, če nas je zalotil dež ali nevihta. Prostora pod njim ali za njim je za 100 ljudi. Otroci smo se tam igrali in podili, ne da bi se zmočili. Ta prostor se tudi kliče "Stopnice" in se razteza za vso širino kolombarja. Voda pada spodaj v "Jezero", ki ni veliko, pač pa globoko in belo penasto.

Ko smo se tam okoli igrali, smo se morali poprej podrobno dogovoriti o svojih igrah in jih takorekoč našturirati. Pod kolombarjem samim je nemogoče pogovarjati se, voda tako šumi, da ne slišiš človekovega glasu, razen če ti tuli prav blizu na uho. Okoli Oltarja je spomladi vse živo zeleno: na eni strani samo bukovje, na drugi, "v Rebrih", hrasti, topoli, gabri, breze in jelše. Vsa ta drevesa nudijo Oltarju svoje zelenje in cvetje. Prav tako okoli Oltarja vidiš tisoče raznobarnih ptic, ki večkrat v vidnim užitkom preletijo kar skozi ogromni vodni kolombar. Počutijo se doma slavčki, kanarčki, kosi, golobi, palčki, kljunaši,

šoje in sokoli. Potem pa še vse polno ljubkih rož in cvetic. Zares, tako lepo je v tem blaženem kotičku moje mladosti, da ima človek občutek: vsa narava se sklanja v ta kot in se družijo s kolobarjem in jezerom v en sam rajski spev pred visokim Oltarjem. O, da bi še kdaj videl . . .

“Straža” je griček nad Tatrami s prekrasnim pogledom na Snežnik, Nanos in Slavnik. Ime je od tod, ker je bila tam stalna straža in grmada, ki so jo zažigali ob turških navalih, ko je poprej zagorelo na Snežniku in Slavniku.

Povrni, povrni se, milo veselje,
z njim upi in nade — mladostni moj čas,
da z Brega in Straže bi Kozje zagledal
in Agati znova zavriskal na glas.

“Breg” je drugi hribček, malo nižji od Straže, med Tatrami in Kozjanami. Z Brega se lepo vidijo “Malni” (mlini) v dolinah obeh glavnih poto-

kov, ki obkrožajo Tatre. Vidiijo se tudi vse okoliške vasi na drugih gričih: Rtvize, Ostrovica, Misleče, Barka, Buje, Ostrožno brdo, posebno pa Kozjane in Suhorje. Če na Bregu krepko zavriskaš, se sliši do Kozjan. Praviijo, da nikoli ne zavriskaš zaman, vedno se ti od tam kdo oglasi in ti vrne pozdrav. Sem tudi jaz tako večkrat zavriskal, pa odmeva ni bilo. Morda moj vrisk ni bil dovolj krepak ali pa nisem zavriskal o pravem času . . . Rad bi še kdaj poskusil, morda bi bilo zdaj več sreče.

Doma boste vsi spet pri škrlji se zbrali.
Kozjancem, Suhorcem bo častno in prav.
Želim, da bi domu vsi zvesti ostali,
posebej pa Tatram pošiljam pozdrav.

Stotisočkrat sanjam o vas, moje Tatre,
srce mi še vedno po vas hrepeni.
Čeprav mi mladost je že davno minila,
sfrleti bi hotel do rojstne vasi . . .

SLOMŠKA NA OLTAR

Škof Anton Martin Slomšek je ob drugem vatikanskem koncilu zaslovel po vsem svetu kot eden najbolj vnetih delavcev za zedinjenje krist-

janov. Posebno je s svojo bratovščino sv. Cirila in Metoda veliko storil za ponovno povezavo katoličanov in pravoslavnikov. Leta 1853 je v Drobtincah, svojem verskem listu, priobčil naslednjo lepo molitev:

“Pomagajte nam, sveta nebesa in vsa zemlja od sončnega vzhoda do zahoda se združijo, da poderemo žalostno steno razkola, ki že toliko let loči srca vzhodnih in zahodnih kristjanov. Posijte naj zopet svetlo sonce spravne edinosti in krščanske ljubezni na vse narode imena Kritusovega. Naj se ledeno morje krivih ver in razkola razstali. Objame naj zopet sveta mati Cerkev svoje ločene verne otroke; oprani so v kopeli sv. krsta, drago odkupljeni s predrago prelito krvjo, in nosijo kakor mi zveličavno znamenje presv. Trojice na svojem čelu.

“V materinem krilu naj Cerkev ogreje svojo odmrlo deco, jo oživi za pravo krščansko omiko in za nebeško kraljestvo. Naj po edinosti in ljubezni vernih vsi rodovi spoznajo, da ni imena, v katerem bi se mogli zveličati, če ne v imenu našega gospoda Jezusa Kristusa, ki ga nam je Oče poslal. Oh, naj povzdignejo kmalu vsi jeziki iz enega srca prelepo angelsko pesem: Slava Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem, ki so blage volje in poštenega srca. Amen!”

Izpod Triglava

SNEG V MAJU, koto je bil v Sloveniji letos 20. maja, posebej v Ljubljani, ni tako izreden dogodek, kot bi si kdo mislil. Letoosnji je presenetil že zato, ker je bila pred njim nekaj dni prava poletna vročina. Naletelo se ga je za 8 cm. Po deželi je ponekod polomil veliko sadnega in gozdnega drevja. Pred tem so imeli leta 1957 kar 13 cm snega nan dan 7. maja. Še prej pa 1 cm 9. maja 1951, 9. maja 1944 1 cm, prav toliko v letih 1943, 1942, 1941, le da so bili ti snežni zapadi bolj zgodaj v maju. Iz prejšnjega stoletja je znan majski sneg v Sloveniji v letu 1873, ko je zapadel na dan 31. maja in lomil veje.

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA napoveduje za to leto med svojimi knjigami dve "škofovski". Prva ima naslov: Med vero in nevero, ki jo je napisal mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Že iz naslova lahko razberemo, da mora imeti predvsem filozofsko vsebino. Druga je izpod peresa ljubljanskega nadškofa dr. Jožeta Pogčnika in je zbirka pesmi. Mož že nekaj let ali celo desetletij ne pesnikuje več. Naslov njegove pesniške zbirke se zato glasi: Pesmi mladih let.

SLOVENSKE USMILJENKE ne smejo streči bolnikom v domačih bolnišnicah, kot je bilo v navadi pred nastopom komunistov v deželi. Še vedno so pa več ko dobrodošle v Srbiji in Makedoniji. Doli jih tudi zdravniki-komunisti hočejo imeti po ondotnih bolnišnicah. Izpolnuje se napoved dr. Korošca iz časov, ko je bil jugoslovanski notranji minister. Prav takrat so prišle prve slovenske usmiljenke v Belgrad. Nekateri Srbi so svetovali dr. Korošču, naj za nekaj časa sestre zavaruje z orožniki, da jim kakšni srbski zagrizenci ne naredijo kaj žalega. Dr. Korošec je to storil, dejal pa je: Prišli bodo časi, bo kodo Srbi hoteli zavarovati slovenske sestre z žandarji, da — ne bi Srbije zapustile!

NOV VERSKI LIST, menda mesečnik, je začel izhajati v Ljubljani. Ime mu je "2000" in pravi, da bo pisal o krščanstvu in kulturi. Zdi se, da hoče biti neodvisen od predstavnštva Cerkve v Sloveniji in Rimu, pravo krščansko misel skuša iskati mimo teh središč in avtoritet. V znanem listu DRUŽINA je zapisal nekaj besed o tem novem listu bogoslovni profesor dr. Sterle. Po prvi

številki sodi, da je revija "polna učenih besed, nabranih iz novodobnih filozofij, ob katerih pri najboljši volji ne vemo kaj početi . . ."

V LJUTOMERU SO ODKRILI spominsko ploščo na rojstni hiši ondotnega rojaka dr. Karla Grossmana, zavednega Slovenca z nemškim imenom. Slavijo ga kot prvega filmskega amaterja na Slovenskem. Po poklicu je bil odvetnik, umrl je leta 1929. Že leta 1905 je v Dresdenu na Nemškem kupil filmsko kamero, ki je bila še jako jako preprosta. Napravil je z njo nekaj filmov, ki so deloma še ohranjeni. Med njimi je Sejem v Ljutomeru, Odhod ljudi od maše in Pretep med ljutomerskimi fanti in Nemci leta 1903. Nemci so hoteli svetu dokazati, da je Ljutomer nemško mesto, slovenski fantje so jim ta "dokaz" razdrli.

V DUTOVLJAH NA KRASU živi na dobro stoječi kmetiji družina Kjuder. O njej gre glas, da so vsi njeni udje rojeni "pod glasbeno zvezdo". Oče Kjuder Herman, ki je s 70 leti še vedno gospodar na kmetiji, vodi petje domačega zbora, sin Herman ml. je tudi pevovodja in skladatelj, hči je glasbena učiteljica v Medvodah, sestrična profesorica klavirja v Trstu, bratranec pevovodja v Sežani.

ŠKOF DR. JANEZ JENKO je o priliki birme na Kostonjevic pri Gorici (na Kapeli) v pridigi govoril o veliki potrebi cerkve v Novi Gorici. Povedal je, da je že večkrat zaprosil pri oblasteh za dovoljenje, pa so mu prošnjo vselej gladko odbili. Birmancev je bilo 160 in z njimi seveda na stotine drugih vernikov. Vse prisotne je škof pozval, naj se tudi sami resno zavzemajo za novo cerkev, ki bo končno itak le njim v korist. Svoj govor je zaključil z besedami: Mnogi nas imajo za zločince in večkrat smo že šli skozi preganjanje. Vendar še vedno neustrašeno oznanjamo Kristusov nauk.

O A.M. SLOMŠKU V NEMŠCINI lahko zdaj berejo na Koroškem in drugod, ko je slovenska nuna s. Elizabeta Klun napisala in izdala lepo knjigo. Tiskali so jo pri Mohorjevi v Celovcu. Nemci, ki niso prehudo zagrizeni nacionalisti in Slovencem sovražni, so knjigo dosti dobro sprejeli. Poudarjajo, da ima knjiga pomen že zato, ker razlaga, kako je Slomšek v svojem času, ko je živel in delal na Koroškem, posvečal svojo skrb ljudem obojnega jezika, slovenskega in nemškega. Avtorica pa odgovorja na vprašanje, zakaj je bilo treba napisati to knjigo, z besedami: Ker Slomšek bratom deželanom — Nemcem — še vedno je neznan, zajel zdaj preko nas njegov jih bode glas, ki se razlegal je nekdanj v vsako vas koroškega sveta . . .

"PRAZNIK SLOVENSKEGA LJUDSTVA" na Koroškem so praznovali v Celovcu o priliki zaključka šolskega leta na slovenski gimnaziji v začetku junija. Gimnazija je priredila bogato akademijo besed in melodij, ki je napolnila veliko dvorano in pritegnila udeležence od blizu in daleč. Spored je obsegal zlasti dolgo vrsto pevskih nastopov. Akademija se je spomnila 50-letnice smrti Ivana Cankarja. Slovenska gimnazija v Celovcu je štela v minuli šolski dobi 450 dijakov in dijakinj v 16 razredih. Zadnja točka akademije je bil nastop

mešanega zbora z nič manj kot 200 pevci in pevkami.

NA REPENTABRU NAD TRSTOM so imeli zamejski Slovenci svoj 22. Prosvetni tabor. Udeleženci so bili tudi iz Beneške Slovenije in iz matične domovine. Program je obsegal pevske in glasbene točke in igro enodejanko. Politično kulturni govor je imel poslanec dr. Drago Štoka iz Trsta. Pred tisočem poslušalcev je razvil program slovenskih zahtev za enakopravnost slovenske manjšine v Italiji.

PISALI SO — ČITAJMO!

OGNJIŠČE v Kopru: letos v majski številki **dekle iz Ljutomera:**

Vožnja z vlakom je bila dolga in enakomerno gibanje vlaka me je uspavalo. Čeprav sem brala Potočnikovo "Srečanje z gorami", sem nevede zadremala. Zbudila sem se ravno, ko so na neki postaji vstopali potniki. Moški srednjih let me pozdravi in sede na klop nasproti mene.

"Saj pelje ta vlak v Ljutomer?" me vpraša čez nekaj časa.

"Da", mu odgovorim in berem naprej. Pa me kaj kmalu spet zmoti.

"Oprostite, gospodična, bi me hoteli v Ljutomeru zbuditi, če bom med tem časom zaspal?"

"Bom. Le brez skrbi zaspate, saj tudi jaz v Ljutomeru izstopim!"

"Ali res? Pa ste iz Ljutomera?"

"Da".

"Saj vendar poznam skoraj vse Ljutomerčane, vas pa še nisem videl. Čigavi pa ste?"

Hop! sem si mislila, vsega ti pa tudi ni treba vedeti!

"Ja, veste", sem dejala, "jaz še mnogo Ljutomerčanov ne poznam, čeprav sem že nekaj let vsak dan v Ljutomeru".

Postal je vse bolj vsiljiv in radoveden. Šele sedaj sem ugotovila, da je vinjen. Vse naenkrat mi je povedal: kje dela, kje je doma, koliko otrok ima in da se sedaj pelje od ženinih staršev, kjer so klali prašiča, pa so malo preveč v kozarec pogledali. Tako dolgo je govoril in spraševal, da sem nazadnje morala tudi jaz njemu povedati, kje delam.

"To je lep poklic. Pa za takimi dekleti fantje radi pogledajo, ker ste vedno lepo urejene. Vi ste že tako zelo lepi, beli plač vas pa naredi gotovo še bolj privlačno."

Malo pomišljam. Zdelo se mi je, da me izziv

va, pa sem mu hotela kaj pametnega odvrniti. Toda spet me je prehitel.

"Čeprav sem pijan, vam bom nekaj povedal. Čim delj časa obaržite tisto dekleštvost . . . kako bi že rekel . . . tisto dekleštvost . . . dekleštvost nedolžnost. V podjetju, kjer sem jaz nadmojster, je zaposlenih mnogo deklet vaših let. Pa nisem rad med njimi, ker vem, da so vse pokvarjene. Nekaj jim manjka. Nimajo več tistega . . . kako sem prej rekel . . . tistega dekleštva. To se že vidi iz njihovega obnašanja in govorjenja. Ne mislite, da sem pobožen in vam zato to pripovedujem. Že tisto umazano govorjenje, kaj pa še potem dejanja, dekle kazijo in uničijo. Tisto potem ni več dekle . . . Takšnega dekleta jaz nikoli ne bi poročil. Zato pa vam povem, gospodična, čuvajte dekleštvost kot največji zaklad. Pa tega vam ne pravim zato, ker sem pijan. Dobro vem, kaj govorim."

Bližal se je Ljutomer. Mimo je prišla dekle in mojega sopotnika ogovorila: "Gremo v službo, nadmojster?"

Pa se tovariš obrne k meni: "Ste slišali, kako je rekla: Nadmojster? Da si ne boste mislili, da sem lagal."

Bila sem vesela in srečna. Srečna zato, ker sem tega tovariša lahko poslušala z mirno vestjo. Srečna zato, ker sem še dekle. Najbolj pa sem bila srečna, ker sem srečala človeka, ki mu dekleška nedolžnost nekaj pomeni. Človeka, ki zna ceniti reči, ki nam jih je podarila narava (Bog). Takih besed še nisem slišala govoriti nobenega moškega (razen duhovnika). To mi je dalo moči, da sem se še bolj trdno odločila preživeti čas pred poroko v čistosti.

To, kar sem vam sedaj napisala, sem zapisala v svoj dnevnik 3. decembra 1968. Danes sem nekaj listala po njem, pa mi nekaj pravi, da naj vam to pošljem. — Lepo vas pozdravlja — Anica.

HELEN KELLER:

ZGODBA MOJEGA ŽIVLJENJA

Priredila Marija N., Melbourne

XV.

TISTO POLETJE IN ZIMO po polomu s "Pravljico" sem preživela z družino v državi Alabama. Bilo je zelo lepo. Vse je zelenelo in cvetelo. Na polom s Pravljico sem skoraj pozabila.

Ko je bila zemlja posuta z rdečim in zlatim listjem in se je grozdje na trti ob koncu vrta začelo rdečiti, sem se lotila pisanja svoje življenjske zgodbe. Bilo je leto dni po polomu s Pravljico. Bila sem v hudih skrbih, če je vse prav zapisano. Skrbelo me je, če so misli, ki sem jih vrgla na papir, zares moje. Nihče ni vedel za te moje skrbi, samo učiteljica. Zaradi nesreče ob Pravljici sem bila silno občutljiva in pogosto sem rekla učiteljici: Ne vem, če je res iz mene, kár sem napisala. In sredi marsikakega stavka sem rekla sama sebi: Kaj če ni vse to že kje drugje zapisano . . . Potem tisti dan nisem mogla nič več pisati. Še zdaj se me včasih poloti prav taka skrb.

Učiteljica mi je pomagala, kjer je le mogla, in poguma mi je dajala. Prav zato, da bi mi ozdravila preveliko občutljivost, me je priganjala, naj napišem svojo zgodbo za list Mladinski tovariš. Stara sem bila dvanajst let. Čeprav sem pisala z veliko boječnostjo, nisem odnehala. Že zato ne, ker je bila učiteljica vedno pri meni in me navduševala. Je pač vedela, če zdaj uspem, bom spet trdno stala na lastnih nogah. In prav zares! Poglavljala sem se ob pisanju sama vase in videla polno nevidnih reči. Korak za korakom sem se prebujala iz otroških napol zasenčenih občutkov in se vraščala v življenjske izkušnje, ki jih nikoli prav ne spoznamo, če se nismo prerili skozi vrsto težav.

Največji dogodek leta 1893. je bil izlet v Washington k ustoličenju predsednika Clevelanda, potlej pa k slapovom Niagare in na svetovno razstavo. Zaradi izletov sem morala učenje pretrgati, zato ne morem pisati o svojem napredku pri učenju.

K slapovom Niagare smo šli v marcu 1893. Težko je popisati občutke, ki sem jih imela, ko sem stala ob previsu Niagare na ameriški strani in uživala nihanje zraka in tresenje zemlje pod nogami. Ljudem se se je zelo čudno zdelo, da

more gluho in slepo bitje dojemati čuda niagarskih slapov. Venomer so me spraševali: Kaj more ta vodna godba tebi pomeniti? Ne vidiš vodne igre, ne slišiš bučanja padca, le kaj imaš od vsega tega? Toda resnica je, da mi je vse to pomenilo do pičice vse. Res je pa, da ne morem popisati svojega doživljanja, kakor ne morem popisati ljubezni, vere in dobrote.

V poletju 1893 sva z učiteljico šli na svetovno razstavo. Z nama je bil profesor Aleksander Bell. Nikoli ne bom pozabila tistih dni, ko je tisoč mojih otroških predstav dobilo resnične življenjske oblike. Vsak dan sem potovala okoli sveta na razstavi in gledala čuda človeške iznajdljivosti in tehniki, industriji in tako dalje. Vse podrobnosti razstavljenih predmetov sem si ogledala z otipavanjem in moji prsti so mi bili za oči.

Posebno me je očarala razstava, ki je kazala življenje po knjigi Tisoč in ena noč. Stopila sem v Indijo, kot sem jo poznala iz knjig, videla sem svetišča boginje Šive in drugih indijskih božanstev. Potem smo prišli v deželo piramid in smo se ustavili v Cairu s premnogimi minareti in mošejami, srečali smo dolgo procesijo kamel. Še malo, pa smo bili v Benetkah in se vozili po bajno razstavljenih lagunah . . .

Predsednik svetovne razstave mi je ljubezivo dovolil, da sem smela vse predmete otipati po mili volji. Tega dovoljenja sem se posluževala s takim navdušenjem, kot da zbiram zaklade po zgledu španskih osvajalcev Južne Amerike. Prav posebno so me privlačevale francoske umetnine iz bron. Bile so zares kakor žive in mislila sem si, da je umetnik naložil angelov izpod neba in jim vdihnil človeške podobe.

Dr. Bell naju je povsod spremljal in mi z vso ljubeznivostjo popisoval stvari, ki so me posebno zanimale. V poslopju za električne stvari sem si ogledala telefon, avtofon, fonograf in druge iznajdbe. Začela sem razumevati, kako je mogoče po žici pošiljati poročila, ki jim daljava ne pomeni nič in prav tako ne čas. Ogledali smo si tudi antropološki oddelek. Zelo so me zanimali ostanki iz starodavne Meksike, zlasti preprosto orodje iz kamna. Ko sem jih otipavala, mi je prišlo do zavesti, da so ti otroškimi igračem podobni spomeniki ostali do danes, dočim so ogromne in ponosne stavbe kraljev in mogočnjakov razpadele v prah in pepel. Ob teh ostankih iz starih časov sem se naučila o napredku človeštva več kot sem pozneje slišala ali brala.

Tudi kar se tiče jezika, sem si nabrala lepo zbirko novih besed in izrazov. V treh tednih na razstavi sem napravila dolg korak iz otročjih pravljic in igrač v resnično življenje in delavnost človeštva.

XVI.

Do oktobra potem sem sama zase bolj ali manj bežno študirala razne predmete, kakor je pač prišlo. Čitala sem zgodovine Grčije, Rima in Združenih držav. Dobila sem francosko slovnico z vzboklimi črkami in iskala besede, ki so mi bile že znane. Skušala sem celo izgovarjati besede po navodilu v knjigi, kjer je bilo popisano, kako je treba to ali ono izgovarjati. Seveda so bili moji poskusi nad mojimi močmi, pa mi je vaja dala vsaj zaposlenost za deževne dni. Poleg tega sem se naučila toliko francoščine, da sem z užitkom brala izvlečke iz francoskih pisateljev.

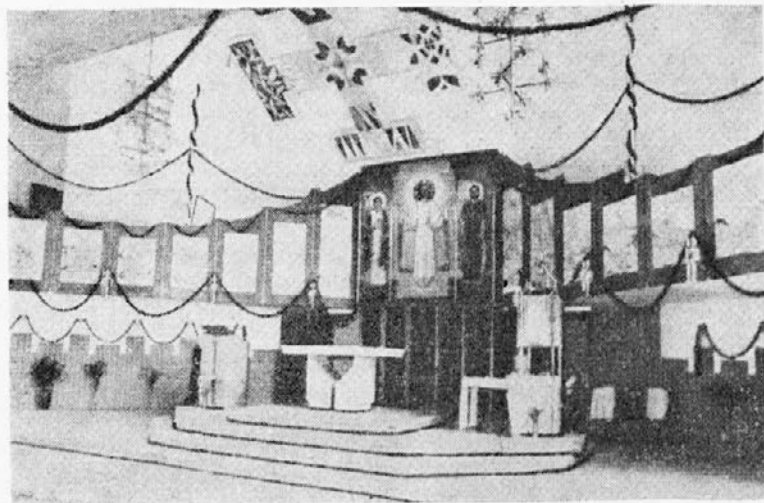
Potem sva bili z učiteljico nekaj časa pri znancih v Pennsylvaniji. Tam so poznali dobrega profesorja latinščine in brž je bilo sklenjeno,

da bo moj inštruktor. Bil je zelo ljubezniv mož in začel mi je razlagati latinsko slovnico. To mi ni nič kaj ugajalo. Zdelo se mi je izguba časa analizirati besedo za besedo: samostalnik, pridevnik, ednina, množina, drugi, tretji, četrti sklon, moški, ženski, srednji spol in tako dalje. Zdelo se mi je kakor analiziranje moje muce: ima štiri noge, torej ni kokoš, ima kremplje, torej ni telček, ne laja, ampak mijavka, torej ni pes, ne frči po zraku, torej ni ptič, prede ob peči kot nobena druga žival, torej je muca, ime ji je Tabbyy — torej je MOJA muca! Zdaj vemo, da se nismo zmotili . . .

Vendar sem se počasi sprijaznila tudi z latinsko slovnico in že sem začela brati Cezarjevo Vojsko v Galiji, ko se je bilo treba vrniti nazaj v Alabamo.

NAJ ŠE JAZ ZINEM O IDRJI

Pepe Metulj

RES NISEM PREBLIZU TAM DOMA, za Idrijo se pa zanimam. Če se ne motim, je tisti park v ospredju slike, ki jo vidimo v julijski številki MISLI, prostor, kjer je stala prejšnja farna cerkev. Stala je tam blizu 200 let, v zadnji vojni je bila porušena. Do letošnjega leta je bila Idrija brez župnijske cerkve. Zdaj jo imajo. Postavili so jo drugje, na bivšem pokopališču, kjer je bila doslej cerkviča sv. Križa.

Novo cerkev je blagoslovil škof dr. Jenko letos 1. maja. Katoliki glas v Gorici piše o njej: Obdaja jo zelenje in ob levi strani reka Idrija, v ozadju cerkev sv. Antona na griču, prav ob sre-

čanju treh dolin: reke Nikove, doline Idrije proti Cerкну in doline, ki vodi skozi Zalo proti Logatcu.

V naslednji številki prinaša K.G. sliko notranjščine nove cerkve in pod sliko je besedilo:

Glavni oltar in umetniško urejeni prezbiterij nove župne cerkve v Idriji, ki je bila posvečena 1. maja letos. Kdor obišče Idrijo, naj ne zamudi prilike, da si ogleda ta prelepi odraz sodobne cerkvene umetnosti.

Pošiljam tudi sliko, kakor jo prinaša K.G. Morda se bo le dala iz nje narediti tudi slika za MISLI.

“RAZVALINA ŽIVLJENJA” V BRISBANU: ODMEVI

ROJAK IZ SYDNEYA poroča: Odzval sem se povabilu na prvo odrsko prireditev v Brisbanu. Na postaji me je čakal z avtomobilom mlad fant, ki je imel v igri vlogo. Seveda se je med nama takoj razpletel pogovor o igri. Na moje vprašanje, kako jim gre od rok, je dejal:

“Upam, da ne bo preslabo. Veliko vaj smo imeli. Težko smo spravili skupaj igralce. In priprave v dvorani in na odru. Ni moglo biti brez resnih žrtev. Nekateri so vložili v vaje in priprave začuda časa in dela.”

“Da ste težko dobili igralce, praviš?”

“Nič čudnega! Slovencev v Brisbanu ni veliko. Nobene primere s Sydneyem ali Melbournom. Kdor ni odra že kolikor toliko vajen, ne gre rad. In seveda, po vsem mestu so razkropljeni, po večini jako zaposleni. Pa še kaj drugega pride vmes. Nekaj kratov smo se že bali, da se nam bo igra podrla. Vendar smo nekako vzdržali do konca.”

“Pričakujete dober obisk?”

“Nič kaj ne vemo. Je pač prvič. Vendar upamo, da se bo vsaj večina rojakov odzvala. Nekateri seveda ne bodo mogli priti, bo pa tudi verjetno kaj takih, ki ne bodo hoteli . . .”

“Misliš?”

“No, saj ni samo pri nas tako, da niso v vseh glavah ene misli.”

“Razumem! Pa če jih bo le veliko manjkalo,

boste pri tako majhnem številu slovenstva v Brisbanu napravili z igro izgubo namesto dobička?”

“Ha, kdo pa pri taki stvari misli na dobiček! Če bi nam šlo za obogatitev društvene blagajne, bi stokrat bolj pametno naredili, če bi namesto k vajam hodili na kakšno ekstra delo in zaslužek izročili blagajniku. Bile bi dosti manjše žrtve. Nič koliko sitnosti bi si prihranili. Ampak pri taki stvari gre in mora iti za vse kaj drugega . . .”

“Kaj hočeš reči?”

“Tu gre za to, da se slovenstvo med nami poživni in da vendar enkrat tudi pri nas z gledališkega odra priplava med ljudi slovenska beseda. Zato smo radi vzeli nase žrtve, društvena blagajna pa tu ne igra vloge.”

Umolknil sem in na tihem občudoval fantovo navdušenje. Očividno je govoril vznešene besede tudi v imenu ostalih igralcev.

In potem? Ali je igra uspela? Moj odgovor: ob takem idealizmu prirediteljev: MORALA je!

Brisbane. — Naše veliko presenečenje! Prva slovenska odrska prireditev v Brisbanu: Razvalina življenja. Vsakdo od nas ima ljube spomine na mladostna leta v domovini, ki so nam kot dragocen zaklad.

Zdi se mi, da smo 12. julija vse to znova doživljali, ko smo sedeli v dvorani in čakali, da se odmakne zavesa in prične igra. Ko se je to zgodilo, smo kar pozabili, da smo na tujem, pa še v mestu, ki šteje tako malo Slovencev. Čuli smo materinsko besedo iz prizorov, ki so nam bili tako domači in tudi po naše izvedeni. Bili smo zares polni srčnega veselja in smo skoraj pozabili na to,

Igralska skupina v Brisbanu s šepetalko

koliko požrtvovalnosti je naša igralska družina položila v priprave za igro, da nam je pripravila tak užitek.

Vendar le nismo na to pozabili do kraja. Vediti, rojaki in rojakinje, da smo vam iz vsega srca hvaležni za nesebičnost in trud, da ste nam omogočili tako lep večer. Mislim, da tudi obisk pri igri ni bil preslab in je dokazal, da še ni izginilo med nami zanimanje za prosvetne prireditve. Mnogi smo že izrekli željo, da bi še kdaj kaj takega doživeli. Vsem sodelujočim iskrena zahvala in vse priznanje! — **Pepca Šilec.**

Brisbane. — Povsem na tihem, vsaj spočetka, pa zato z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo nam je dramski odsek našega društva pripravil uprizoritev Finžgarjeve "Razvaline življenja." To igro igrajo slovenski odri širom po svetu. Finžgar je znal zadeti našega človeka, kadar koli je prijel za pero, tako tudi v tej igri. K sreči nima veliko oseb, tako je mogla končno tudi na oder v Brisbane. Pa bi verjetno še to ne šlo, če se ne bi režije lotila pogumna ga. Anica Cudermanova. Vseh sedem nastopajočih je svoje vloge vzelo resno, vsak je položil vanjo, kar se je največ dalo. Zdi se mi, da so bili kar vsi prvič na odru. Ni čudno, da smo tu pa tam opazili, kako se je pojavil na kakem

čelu znoj — živ dokaz, koliko samo premagovanja je bilo treba v posameznih trenutkih, da je celotna igra uspela bolje nego so igralci sami pričakovali. Sicer je pa bilo prav zapisano že v povabilu na igro v našem društvenem glasilu: Korajža velja!

Odziv na prireditev je bil dokaj ugoden. Poleg večine domačinov smo mogli pozdraviti med seboj tri družine bivših Sydneyčanov, ki so se nedavno naselile skoraj tik ob meji Queenslanda, pa vendar dokaj daleč od Brisbana. Veseli smo jih bili in zares smo jim hvaležni, da so napravili tako dolgo pot iz ljubezni do slovenske besede. Tudi ti naši gostje so se pohvalno izražali o tukajšnji uprizoritvi igre. Torej hvala in čast igralcem, priporočamo se še! — **J. Brisbanski.**

Brisbane. — Zelo smo se oddahnili, ko je po končani igri Razvalina življenja bilo končano tudi naše trdo delo, da smo igro spravili na oder. Zahvaljujemo se vsem, ki ste prišli igro gledat in ste nam dali priznanje. Ne bi bilo prav, če se ne bi zahvalili posebej soigralcu Slavku Pekolu in gospe za bogato pogostitev v nedeljo po igri in za prijetno družabnost v njenem lepem domu. Tiste ure smo pozabili na ves trud in težavo ob pripravah za igro. Torej prav iskrena hvala! — **Igralska skupina, Brisbane.**

ALBIN PLANINC, 25 let star, je bil doslej le slovenski šahovski prvak. Sredi junija letos je postal mednarodni šahovski mojster, če ne celo vele mojster. V Ljubljani je bil namreč tiste dni mednarodni šahovski turnir v spomin rajnega mednarodnega šahovskega vele mojstra Milana Vidmarja. Na tem turnirju je Albin Planinc posekal vse svoje tekmovalce in postal svetovni prvak.

FILM O NAPOLEONU snema v Sloveniji neka francoska firma. Z njim hočejo proslaviti 200-letnico cesarjevega rojstva. Film bo tekel na platnu 6 ur in bo kazal Napoleonovo pot od mladega častnika do osvojevalca Evrope na vrhuncu svetovne slave. Velik del filma snemajo v Sloveniji zato, ker se jim zdi Slovenija najbolj primerna in privlačna za tako podjetje. V poštev prihajajo zlasti kraji kot dolina Soče in Gorenjska nad Škofjo loko.

Misli, August, 1969

DIALOG O PREHLADU

"Ti imaš pa hud prehlad. Kar iz nosa ti teče. Kje si ga pa ujel?"

"O, da bi ga bil ujel in imel! Na licu mesta bi ga ubil. Žal, nimam ga."

"Nekam skrivnostno govoriš".

"No, pa bolj naravnost. Ujel je prehlad mene, ne jaz njega. Zdaj ima on mene, ne jaz njega. Ubili me pa ne misli. Bolj je on meni prizanesljiv kot jaz njemu. Torej: potolaži se! Le to glej, da ne bo tebe ujel, ko se mene naveliča!"

Državljan republike Slovenije razmišlja: Prav je rekel sveti Pavel: Kdor ne dela, naj tudi ne jé. Saj niti treba ni. Tisti, ki pri nas ne delajo, so itak siti.

PONOVITE NAROČNINO!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU? CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUSA ZASRAMUJEJO

Možje pa, ki so imeli Jezusa zvezanega, so ga zasramovali in bili; zakrili so mu oči, bili ga v obraz in ga vpraševali: Prerokuj, kdo te je udaril. In mnogo drugih bogokletstev so govorili zoper njega.

Ko se je zdanilo, so se zbrali ljudski starešine, veliki duhovniki in pismouki in so ga dali pripeljati pred svoj zbor. Veliki duhovniki in ves veliki zbor so iskali krivega pričevanja zoper Jezusa, da bi ga obsodili na smrt, pa ga niso našli, dasi je nastopilo mnogo lažnivih prič, toda njih pričevanje se ni strinjalo. Naposled sta nastopili dve lažnivi priči in rekli: Ta je dejal: tempelj božji morem podreti in ga v treh dneh zopet postaviti, pa ne bo narejen z rokami. — Pa tudi takó se njih pričevanje ni strinjalo.

PRED JUDOVSKIM SODIŠČEM ZGODAJ ZJUTRAJ

Kar se tiče velikega duhovnika Kajfa, je bil Jezus obsojen na smrt že ob prvem srečanju z njim pozno ponoči. Toda postava je zahtevala uradno obsodbo pred zbranimi udi vsega velikega zbora. Kajfa je moral pripraviti zborovanje v zgodnjem jutru, pa je Jezusa za nekaj ur dal stražiti nekakšni policiji. Biriči so vedeli, da je njegova usoda zapečatená, pa so si privoščili z njim krute šale in ga trpinčili.

Veliki zbor je štel 70 udov, za veljavnost ukrepov je bila predpisana večina glasov. Člani zbora so bili sodniki, izmed njih ni bilo mogoče klicati prič. Te so morale priti od drugod. Pričevanje enega samega ni veljalo, vsaj dve priči sta morali izpovedati točno isto. Tako pričevanje bi sprejeli, toda ni ga bilo. Vidi se, da je bilo med sodniki vsaj nekaj pravičnih in poštenih, kazali so na ne-

Veliki duhovnik je stopil v sredo in Jezusa vprašal: Ne boš nič odgovoril na to, kar ti zoper tebe pričajo? On pa je molčal in ni nič odgovoril. Veliki duhovnik ga je znova vprašal in mu rekel: Rotim te pri živem Bogu, da nam izjaviš, če si ti Kristus, Sin božji. Jezus je odgovoril: "Ako vam rečem, ne boste verjeli, in ako vas vprašam, mi ne boste odgovorili in me ne izpustili. Toda povem vam, poslej boste videli Sina človekovega sedeti na desnici Vsemogočnega in priti na oblakih neba."

In vsi so rekli: Ti si torej Sin božji? Odgovoril jim je: "Tako je, Sin božji sem." — Veliki duhovnik pa je raztrgal svoja oblačila in dejal: Kaj nam je še treba prič? Slišali ste bogokletje, kaj se vam zdi? Oni pa so ga vsi obsodili, da zasluži smrt.

JUDEŽEV OBUP

Ko je izdajalec Juda zdaj videl, da so ga obsodili, se je skesal, prinesel trideset srebrnikov velikim duhovnikom in starešinam in rekel: Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri. — Ti so mu rekli: Kaj nam mar! Ti glej! — In vrgel je srebrnike v tempelj in se oddaljil. Šel je in se obesil. Veliki duhovniki pa so pobrali srebrnike in rekli: Ne smemo jih dejati v tempeljsko zakladnico, ker so cena krvi. Posvetovali so se in zanje kupili lončarjevo njivo, da bi bila za pokopališče tujcev. Zato se je imenovala tista njiva do današnjega dne Njiva krvi.

Tedaj se je izpolnilo, kar je rekel prerok Jeremija: "In vzeli so trideset srebrnikov, ceno ocenjenega, ki so ga ocenili sinovi Izraelovi, in so jih dali za lončarjevo njivo, kakor mi je bil naročil Gospod."

O načinu Judeževe smrti beremo tudi v knjigi Apostolska dela v govoru sv. Petra, ko je priporočal izvolitev novega apostola namesto Judeža in so izvolili Matija. Beremo:

"S plačilom za krivico je dobil (Judež) njivo, padel je na obraz ter se sredi razklal in izsul se je ves njegov drob".

Verjetno se je siromak obesil na robu kakega prepada in se je veja utrgala pod njegovo težo, zvrnil se je v prepad. Večina razlagalcev misli, da gornjih besed ni izrekel Peter, dostavil jih je Luka, pisatelj Apostolskih del, v pojasnilo grško govorečim bralcem.

Misli, August, 1969

skladnost pričevanj in jih zavrgli. Celo Kajfa si ni mogel pomagati, moral je priznati dejstvo. Kako sta na primer dve priči skušali ponarediti Jezusove besede o podiranju in zopetnem pozidanju templja! Jezus je res govoril tako, toda v mislih je imel tempelj svojega telesa, ne pa judovski tempelj v Jeruzalempu. Kako sta si v pričevanju nasprotovala, evangelist ne poroča, naše radovednosti ni hotel nasiti. Jezus je molčal, nasprotujoča si pričevanja so sama zanj govorila.

Ubog Kajfa si ni vedel drugače pomagati, moral je izsiliti od Jezusa samega odločno izjavo. Nadel si je najslavesnejšo vlogo, pri samem živem Bogu ga je zarotil. Ko je Jezus priznal, da je Sin božji, je po mnenju vseh navzočih izrekel bogokletje. Dovolj, ni treba več prič. Za tako izjavo je judovska postava zahtevala smrtno kazen. Toda Judje so ga mogli obsoditi, kazni izvršiti pa ne. To pravico je imel le rimski oblastnik, trenutno Poncij Pilat. Ali bo upošteval za smrtno kazen iste razloge kot zbor judovskih prvakov? O tem bomo brali prihodnjič.

IŠKARIOT SE ZADNJIČ UPRE MILOSTI

Kaj je počel nesrečni izdajalec v vseh tistih urah? Verjetno je taval okoli Kajfove ihše, stiskal vrečico s srebrniki k sebi in prežal na izid obravnave. Upal je, da se bo Jezus "izmazal". Ko je uvidel, da ni bilo tako, ga je do mozga pretresla groza. Zavedel se je, kaj je napravil. Izdajalski denar ga peče kot živ ogenj, čimprej se ga mora iznebiti.

Nekaj duhovnikov je odšlo po končani obravnavi v tempelj za jutranja bogoslužna opravila. Judež plane za njimi. S tresočo se roko jim ponuja vrečico s srebrniki. Nočejo sprejeti, zasmehujejo ga. Pa je nesrečni mož le pričakoval sočutne besede. Da bi mu bili vsaj rekli: Nič ne skrbi, saj vidiš, da si nam dal v roke človeka, ki je po naših postavah zaslužil smrt. Nič tako slabega nisi napravil, da bi te morala peči vest . . .

Toda nobene besede iz njihovih ust za pomiritev Judeževe skrbi. Kaj nas briga, za vse sam odgovarjaj! To je bil zadnji sunek v Judežovo vest, zadnja brca, ki ga je pognala v obup. Judovski voditelji so bili brez srca. Otrpnilo je srce tudi Judežu, da se je zaprlo še zadnje okence za milost pravega kesanja.

Evangelist mimogrede pove, kaj se je zgodilo z denarjem, ki ga je Judež vrgel po tleh. Tisto posvetovanje Judov in nakup njive za pokopališče tujcev je bilo vsekakor nekoč pozneje, ne že tisto jutro. "Tujci" so bili verjetno Judje, ki so ob obisku Jeruzalema iz tujine v Jeruzalemu umrli in ni so imeli tam lastnega groba.

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

RAZLIČNE OKOLIŠČINE SO nanesele, da sem moral s prispevki pod tem napisom prenehati. Naj se spet oglasim in nakažem, da sem še živ in zdrav.

Rad mislim na poročilo v junijskih MISLIH v koloni Izpod Triglava o novih izkopaninah v Gregorčičevi ulici v Ljubljani. Svar me je jako zanimala. Prav tam smo stanovali vse od preseelitve v letu 1919 iz Radovljice, ki je moj rojstni kraj. Zato vso tisto okolico v Ljubljani jako dobro poznam. Če bi ne bilo tisto, kar so zdaj našli, menda prvi dokaz za obstoj krščanstva v tvari Emoni, bi jaz dejal: Nič novega! Ves tisti okraj današnje Ljubljane je bil središče nekdanje Emonne. O tem priča še vedno znani "Rimski zid", ki je ostanek nekdanjega mestnega obzidja. Sodijo, da se je stara Emona raztezala po Mirju do Bleiweisove (sedaj Prešernove) ceste, preko poznejšega uršulinskega vrta in Kogresnega trga, pa do Gradišča in Križank. "Gradišče" s svojim imenom tudi spominja na rimske čase.

V tem okolišju torej je bilo središče rimske Emonne in v njej zemlji gotovo ždi se marsikak rimski spomenik. Zopet in zopet kaj odkrijejo ob raznih gradbenih in regulacijskih delih. Vse najdbe znova pričajo o tedanji visoki kulturi mestnega prebivalstva. Hočeš nočeš se naša Ljubljana postavlja s temi najdbami in je po njih znana po svetu. Seveda so pa še mnogi drugi razlogi, da ji ne moremo več reči: Ljubljanca — dolga vas.

x x x x

Zgodovinske najdbe se pogosto pojavljajo tudi v drugih krajih Slovenije. Lani smo na primer brali v ljubljanskem tisku zanimiva poročila o najdbah v dolenski metropoli: v Novem mestu. Pri gradbenih delih so čisto slučajno našli ne le na rimske grobove, nego še mnogo starejše, prav iz keltskih in ilirskih časov, nekako 3.000 let stare. Našli so razne posode iz železne in bronaste dobe, tako imenovane "halstaške". Zanimivo je, da so se tako stari grobovi skoraj povsem ohranili. Poznavalci starin domnevajo, da so člane plemenitaskih družin pokopavali skupaj in tako so grobovi podobni nizkim gričkom, saj so do 7 m visoki in prav tako široki. Pokopavali so jih z vsem sijajem, ki so se z njim obdajali v življenju, celo konji so šli z njimi v grob v svečani opremi.

Tudi v Kanadiji, na desnem bregu Krke, so našli pokopališča prazgodovinskih Ilirov. Vse te in take izkopanine vzbujajo pozornost po vsej Evro-

pi. Za Iliri je na ozemlju današnje Slovenije zavladal mogočni rimski imperij in preko njega so vodile trdne vojaške ceste na vzhod in na zapad. Več stoletij je ostalo tako. Končno je rimski imperij razpadel v vzhodni in zahodni del — Konstantinopol in Rim — od zunaj so pa začele pritiskati množice "barbarov" in izpodkopavale imperiju nekdanjo moč. Vsake slave in sile je pač enkrat konec. Kolo zgodovine neprenehoma teče in se vrti. Zgodovina se ponavlja in obnavlja, dasiravno v spremenjenih oblikah.

x x x x

"Okupacija" Lune po Amerikancih mi budi spomine na mojega rajnega očeta. Bil je kar nekaj zvezdoslovca in takrat še kaj malo poznano vesolje ga je močno zanimalo. Kolikokrat mi je kot dečku ob jasnih večerih razkazoval ozvezdja in jim povedal imena. Razlagal mi je, kako lahko prepoznamo planete od drugih zvezd in jih ločimo med seboj. Takrat sem zvedel že tudi o fazah Venere, ne le o tem, kako in kakaj nastajajo Lunine faze. Dobro se spominjam, kako je tudi napovedoval, da bodo nekoč ljudje prišli na Luno in na planete. Na moje začudeno vprašanje, kako bo to mogoče, je odgovoril, da morda s pomočjo kake rakete. No, zdaj se je zgodilo.

Le kaj bi rekel moj oče, če bi bil dočakal ta dogodek?

x x x x

Pa še nazaj v Avstralijo malo pogledjmo!

EDMUND KENNEDY je tudi eden raziskovalcev našega kontinenta. Bil po poklicu zemljemerec v NSW. Leta 1848 je vodil ekspedicijo proti severu z namenom, da razišče skrajno ost Avstralije — vrh polotoka z imenom York. Poprej je odkril reki Thompson in Barcoo. Na nadaljnjem potovanju je odkril še neznane kraje in ustanovil naselbine. Cilja, ki ga je postavil svoji ekspediciji, pa ni dosegel.

Iz ene omenjenih naselbin se je odpravil proti severu v spremstvu štirih belcev in enega črnca, ki so mu rekli Jack Jacky. Kennedy je upal, da ga ob Yorku čaka pomožna ladja. Na potovanju so našli na hud odpor domačinov-aborigenov, vsi razen Jacka so izgubili življenje. Jack Jacky je z enim samim spremljevalcem na svojo roko nadaljeval pot in res dosegel cilj — Cape York.

Misli, August, 1969

IN JE DOBILA

ZGODOVINSKO IME

Črtica

ZAKONSKI MOŽ NARTE BUTIČANEC je sam samcat sedel pred televizorjem. Pravkar je Neil Armstrong z levo nogo tipal po Luninih tleh, ko je za Nartejevim hrbtom zapel telefon.

"Čestitke, mister Butičanec! Pravkar ste dobili krepko hčerko. Vse v redu, vse zdravo. Lahko pridete kmalu!"

Narte ni vedel, kaj je trenutno večje: Armstrongov korak na Luno ali novica iz porodnišnice. Čudno raztresen je še nekaj časa opazoval gibanje astronautov, potem se je opravił in šel na obisk k ženi in hčerki.

"Torej — deklica je! Slavna bo. Rodila se je v zgodovinskih minutah. Kakšno ime ji bomo dali? Mora biti hudo pomenljivo."

Razmišljajal je Narte, ženi ni rekel nič. Mlada mati ni razmišljala, rekla pa tudi nič. Ni se ja-ko mudilo.

Za botro in botra ni bilo sile. Seveda bosta ženi sestra in mož. Na prvi obisk je prišla botra sama. Načeli so vprašanje imena miljeni deklici. Mlada mati je samo z očmi prepustila besedo možu.

"Sem odločil", je rekel Narte, "da naj bo ime v skladu z uro njenega rojstva. Z očmi sem gledal Armstrongov korak na Luno, z ušesi sem slišal novico o hčerki. Oboje kot v eni sapi."

Mati in botra sta pridržali sapo.

"Ali naj bo kar Armstronga?" se je zasmejala botra.

"To ravno ne. Po Luni je treba najti ime. Nazadnje bi bila lahko kar Luna. Nobena še nima tega imena. Bilo bi zgodovinsko."

"Luna, oh!" je vzkliknila botra. "Poglej njen ljubko okrogli obrazek. Rekli ji bodo: polna Luna!"

Narte je pomislil, mlada mati je zardela.

"Naj bo pa Lunica! Tako kot so Anice, Marice, Ivce, Nežice, Rožice . . . Zakaj bi ne imeli Lunice?"

"Oh, Lunica!" je spet vzkliknila botra. "Mila mila Lunica, kje je moja mamica . . ."

Tedaj se je razvnela mati:

"Lunica! Ti si mi pravi! V šoli ji bodo rekli Lunika, ko slovensko ne znajo. In kaj hitro jo bodo podaljšali v Lunatiko, saj veš, kako hudoben je svte."

Botra je krepko prikimala, Narte je še ugibal.

"Končno — kaj je narobe z Luniko in Lunatiko? Saj je kot Marika, Anika, Rozika, Lizika, Nežika . . ."

"Poglej vendar v slovar! Slovenski in angleški ti enako povesta. Videl boš, da lunatik in lunatic pomeni toliko kot mesečen, prismuknjen, zaručan, trapast. Luna ga nosi, luna ga trka, se reče o njem. Tako ime boš hčerki obesil?"

"To so ostanki in časov, ko je bila Luna ljudem uganka, nekaj čar visoko na nebu. Zdaj je minilo. Vse te in take besede morajo v prihodnje ven iz slovarjev".

"Nimam nič zoper to. Naj le gredo ven. Vprašanje je, kdaj bodo izginile iz besedišča ljudi. Šele sto let potem, ko bo zadnjič izgovorjena taka beseda, bi jaz dala otroku po Luni ime."

Govorila je tako odločno, da je Narteju zastala beseda. Botra je ploskala sestri in svaku. Čez čas je rekla:

"Držimo se starih navad. Dajmo deklici ime po svetniku ali svetnici!"

Mati se je zagledala v moža, ki je krepko odkimal.

"To pa ni prav nič po mojem. Odkar sam pappež odstavlja svetnike, jih jaz ne bom postavljaj nazaj".

Botra se je razburila:

"Kakšno nam zineš! Ali si res še tako daleč za luno, da to verjameš? Beri vsaj kaj katoliškega, ne samo čenče žlobudravih večernikov!"

Mati je planila v smeh. Požugala je botri s kazalcem:

"Ti, mila mi sestra, si že pozabila, da so take besede iz mode. Astronavti so bili daleč za luno, ali jih boš s prismojenci zmerjala? In če bi bil z njimi moj mož, ali bi si mu upala neumnost podtikati? Biti za luno je danes kaj častno!"

Botra se je udarila po ustih.

"Oprostita! Stara navada, železna srjaca."

"Saj to sem rekla. Take besede ne bodo tako brž iz slovarjev. Še manj iz ust govorečih ljudi."

Smejali so se, dekličino ime je obviselo v zraku. Ne za prav dolgo. Mlada mati je rekla:

"Dovoli mi, možek, da jaz sama izberem ime. Prav za prav, da povem, kaj sem izbrala."

"No, če že mora biti . . ."

"Rekli ji bomo: Marija".

"Zakaj pa tako navadno vsakdanje ime? Rojena je bila v uri, ko . . ."

Z zamahom roke in s hitro besedo ga je presekala.

"V tisti uri je bilo rojenih tisoč drugih otrok. Kaj težko boš najini prvorojenki pripečatil edinstvenost lunarojenke."

To je Narteja kar razorožilo. Še posebej zato, ker se je botra tako neznansko razposajeno smejala.

Porodnica je pokazala na podobico na omariči ob postelji in mignila botri. Ta je segla po njej in jo spotoma podržala Narteju pred očmi. Potlej je sedla in se zagledala vanjo.

“Boš zadovoljen, možek?” je dahnila žena.

Samo z rameni je zmignil.

“Vidiš, kako bo to prav. Ti se bojiš, da nam izvolijo papeža, ki bo še druge svetnike pobasal. Verjemi, takega nikoli ne bo, ki bi Marijo odstavil.”

Nagnila se je k njemu in se mu nagajivo smejala.

Nenadoma je planila botra:

“In tu poglej, mili moj svak! Vidiš, kaj ta slika pove? Marija stoji na luni! Kakor po tistih besedah — le kje so bile prvič zapisane? — njena noga počiva na luni, venec zvezd ji glavo obkroža!”

“Daj sem!” je vzplamtela mati. “Na to še pomislila nisem. Da, kje je še bil Armstrong, ko je Marijina noga že stala na luni! Možek, verjemi: bolj zgodovinskega imena ne najdeš.”

Pri tem je ostalo. Deklici je Marija ime.

VRSTICE IZ DOMOVINE

Piše “Staroupokojenec”

TOREJ — LUNA JE OSVOJENA. “Na Zemlji bosta zavlada mir in spokojnost”, je dejal Nixon, če smo prav slišali. Tudi nekateri drugi govorijo tako in podobno. Kako bo do tega prišlo, bolj natanko ne povedo. Jaz si stvar zamišljam po svoje in sicer:

Vojn ne bo več. Vojaki bodo samo še zato, da se bodo na povelje raznih državnih voditeljev šli objemat z vojaki drugih držav. Najprej se bodo začeli objemati Američani z Vjetnamci, potem Rusi s Kitajci in še vsi drugi, ki se danes grdo gledajo. Tudi Golda in Naser že iščeta klopco, da bosta na njej posedala v bratskem objemu.

In seveda — spokojnost bo. Ljudje se ne bodo nič več pehali za življenjskimi dobrinami, ker bo vse padalo z Lune kot dež. Vseposod na Zemlji bo vsega dovolj. Nikjer ne bo več stradanja. Če bo kdaj zapihal malo bolj močan veter in ti mana z Lune ne bo padla naravnost pred noge, boš lahko sam skočil gor na Luno in si privoščil južino ob štirih popoldne. Postregle ti bodo lunarska dekleta pri pogrneni mizi. Lahko si boš pa tudi sam natrgal dobrih reči z dreves in se najužinal. Potem se boš malo sprehodil po parkih z bujnimi nasadi vsakovrstnih rož in med prelestnimi vodometi. Potem se boš odpravil nazaj dol in boš ob petih lahko spet tu.

Učiti in vzgajati ne bo treba več. Ljudje bodo tako nečloveško dobri, da bodo hodili kar gorki v nebesa. Smrti sploh ne bo več — oziroma bo samo še tako dolgo, da bo pokosila vse tako imenovane jugoslovanske staroupokojence. To namreč že davno zahteva socializem in humanost. Potem bodo lahko imeli novoupokojenci ne samo enkrat toliko pokojnine kot stari, ampak trikrat toliko. Sedaj imajo namreč novoupokojenci le dvakrat toliko kot stari in sicer za enako število let službe in enako delo. Na enakost pač pri nas zelo vestno gledamo. Ko bo Smrt opravila še to svojo nalogo, bo ostala v Jugoslaviji kot novoupokojenka in ob morju ji bomo zgradili krasno vilo.

Iz kanonov in pušk bodo delali bolniške postelje, da bolnikom ne bo treba ležati po tleh — če sploh bolniki še bodo. Iz atomskih in vodikovih bomb bodo naredili cepivo zoper raka, srca za presaditev bodo rasla kar na češpljah. Na češkoslovaškem bo spet zacvetela “januarska spomlad”. Kako bo z Albanijo potem, ko se bosta objemala Mao in Brežnjev, se še ne ve natanko. V Jugoslaviji pa, to se lahko ve, bo kljub spremenjenim razmeram po svetu ostalo samoupravljanje, kajti čez to pa ni mogoče kaj boljšega iznajti . . . Niti na Luni.

Ampak pred lunonavti pa klobuk dol! Pisal sem zavoljo tistih, ki nam ob uspehih znanstvenikov in pogumnih astronautov obetajo kar na lepem — nebesa na zemlji . . . ponovno . . .

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Slovensko knjigo želi

Dragi pater: — Zmeraj se z mojo sestro pogovarjava, da bi se učili po slovensko. Prosim, če bi nama mogli poslati slovensko knjigo. Pošiljam vam en dolar, če ne bo dosti, pe še drugokrat. Jaz hodim v šesti razred, moja sestra pa hodi drugo leto v High School. Lepe pozdrave Kotičkarjem in vsem. — **Angela Jerenko**, Gosford, NSW.

Draga Angela: Zelo vesel sem tvojega pisma. Prav rad pošiljam knjigo za slovenski pouk. Če si pismo res sama napisala, kot bi sklepal po pisavi (in tudi po napakah), ti moram zelo čestitati. Tako daleč od drugih Slovencev živite Jerenkovi, pa vendar želite deklice znati slovensko! Vsa čast vama in staršem! Napake sem seveda popravil. — **Pater.**

V domovini je lovil polhe

Dragi Kotičkarji: — Prav gotovo ne veste, kako se lovijo polhi. Bom vam pa jaz malo povedal. Meni se je to opravilo zelo dopadlo. Šli smo zgodaj zjutraj in nastavili pasti. V past se nastavi želod ali kostanj. Nato se dene past na velik hrast, ki je po nekod votel. Polh podnevi spi v luknjah na drevesu, ponoči pride ven in išče hrano. Rad ima kostanj, želod in druga gozdna semena. Ko najde kostanj v pasti, ga hoče imeti in seže po njem. Zato se pa sam ujame v past. Največkrat se ujame v past po eden, ali enkrat smo dobili kar štiri v eni sami majhni pasti.

Torej drugi dan smo šli polhe pobirat. Doma smo jih slekli, kakor denemo iz kože zajčka. Meso imajo zelo dobro. Kožice se pa lahko prodajo. In njih delajo tople kučme, ki se jim reče polhovke, pa tudi plašče ali kužuhe. Za te je pa treba do

osemsto polhov. Enkrat sva se igrala jaz in muc z obeljenim polhom, pa mi ga je muc kmalu izpulil in vesel zbežal na dvorišče. Pa muc se tudi kožic ne brani. Polhova kožica je lepo mehka in ima posebno lep repek. Ampak če te živ polh zagradi, ti priščipne kožo do krvi. Zato polhov ne hodite lovit z golo roko! Zdaj pa pozdrav vsem in drugič še kaj. — **Martin Konda**, No. Strathfield, NSW.

Mlade zajčke je našla

Lansko leto sem našla na farmi mlade zajčke. Ata jih je hotel pustiti tam, jaz se pa nisem vdala. Jokala sem in prosila ateja, naj mi jih dovoli vzeti. Ko smo prišli na žago, kjer smo takrat stanovali, sem dala zajčke k mački, ki je imela mlade mucke. Zajčki so takoj začeli sisati mačko. Ko je ata videl, je poklical mamo in oba sta se čudila. Sta rekla, da kaj takega še nista videla. Brat Ivan je pa nekaj muck nekam odnesel, da so imeli zajčki dosti mleka. Ko so odrasli, sem vse skupaj dala v večjo škatlo, ker so hoteli iti na travo. Vseeno so nam kmalu ušli. Videla sem jih še potlej, prijeli jih pa nisem mogla. Ko grem v šolo, vidim večkrat tudi velike noje. Pravijo jim emu. Hodim v tretji razred, doma se pa učim čitati in pisati po slovensko. Zdaj mi mora še ata pomagati. Ko bom bolje znala, bom prosila Kotičkarje, da mi bo kdo pisal. Ali boste? Pozdrav do prihodnjic. — **Irena Štrucelj**, Alexandra Bridge, W.A.

Slovenski kraji — J. in K.

JESENICE so važno mesto na Gorenjskem. Leži med gorami, precej visoko. Meni se ni preveč dopadlo. Vedno, ko sem se peljala skozi, je visel nad mestom oblak dima. Mesto ima namreč veliko železnarno. Do Jesenic je Sava Dolinka čista, modrozelenca, na Jesenicah jo pa tovarne zelo umažejo.

K R A N J leži kakih 30 km južno od Jesenic ob poti v Ljubljano. Kranj je središče Gorenjske. Ko sem jaz še doma hodila v šolo, sem se veselila, da bom nekoč učiteljica v Kranju. Želala sem biti blizu gora. Kranj leži med Julijskimi in Kamniškimi Alpami. Tudi Bled in Bohinj nista daleč in še druge lepote slovenskih gor. V Kranju je pokopan France Prešeren, največji slovenski pesnik.

Pri Kranju je novo letališče Brnik. Ko boste poleteli v Slovenijo na obisk, vas bo letalo odložilo na Brniku in bo lahko Kranj prvo slovensko mesto, ki ga boste obiskali. — **Anica.**

Iz društvenega življenja.

1) Kresni večer in letni bal sta za nami. Kako je bilo na prireditvi? Kdor je bil navzoč, sam ve. Drugi vabljeni, da si pridete sami ogledati in vidite, kaj je prijeten večer.

2) Imeli smo odborovo sejo. Odbor je bil kot kak "invalid". Nekaj odbornikov uživa na izletu v domovini, nekateri so v postelji s prehladom. Dva sta se celó opravičila, da sta zadržana. Končni rezultat: bilo nas je malo, pa smo zato mi več govorili.

3) Verjetno Vas bo veselilo, nam je vsekar v ponos: odplačali smo prvih dvanajst obrokov za našo zemljo. Kako hitro teče čas! Še štiri leta, pa bo povsem naša, če ne bo šlo hitreje na prejšnjem kot gre danes.

4) Društvena pravila smo predali legalnemu zastopniku z naročilom, da društvo čimprej registrira.

5) V domovini je imel novo mašo o. Stanko Zemljak, ki bo prišel kmalu v Avstralijo. Bo pomagal tukajšnjim slovenskim duhovnikom. Pri novi maši je bilo zastopano tudi društvo. Zastopnik je bil kulturni referent Lojze Košorok.

6) V prihodnjem finančnem letu nameravamo imeti 10 večjih prireditev. Imeli jih bomo največ v poljski dvorani v Cabramatti in v cerkveni dvorani v Smithfieldu. Na slovenski zemlji bomo imeli redne družabne prireditve ob nedeljah. Združene bodo s slovensko šolo in družabnostjo za odrasle.

7) Če imate možnost, pripeljite otroke v slovensko šolo: ob sobotah ob 1h na slovenski zemlji, ob nedeljah popoldne v Paddingtonu. Starši, ki bi pošiljali otroke v slovensko šolo na slovensko zemljo ob nedeljah popoldne, naj nam to čimprej sporoče. Naslov: Slovensko društvo Sydney, Box 93. P.O. Fairfield, 2165.

8) Ne pozabite naših prireditev v septembru. Poglejte oglase! Če nimate ob nedeljah kaj posebnega v načrtu, pridite na slovensko zemljo.

Čist zrak, lep razgled in veliko prostora za otroke. Naredite svoj nedeljski "piknik" na domačih tleh. Plošča za pečenje mesnine vam je vedno na razpolago. Pridite, sprejeti boste prijazno, kot so bili že mnogi pred vami. Zemlja naj ne bo naša samo v besedi.

J. Čuješ

MLADINSKI SESTANEK

z "BAR — B — Q"

v nedeljo 17. avgusta

od 1h do 6h popoldne
na slovenski zemlji 45 Ferrers Rd.
Horsley Park.

Mladina med 16. in 20. letom posebej vabljena. Dobrodošli vsi, ki ste "mladi" — če ne po letih, pa po duhu.

Hrano prinesite s seboj — razbeljana plošča bo čakala na vaš zrezek. Zbrali se bomo ob vsakemu vremenu.

Obleka:— taka, da se boste v njej dobro počutili in da je ni škoda za izlet v naravo.

Družabna prireditev SDS

v mesecu septembru:

O Č E T O V S K I D A N

Ta dan bomo letos praznovali z dvema prireditvama:

V **soboto 6. septembra** bo družabna prireditev s plesom v Masonic Hall, Guildford (v kolikor morete, naredite uslugo sebi in drugim in pustite majhne otroke doma!)

V **nedeljo 9. septembra** družinski izlet na slovensko zemljo: 45. Ferrers Rd., Horsley Park.

Očetje posebej vabljeni. Skuhali vam bomo mi!

Izlet bo vodil in organiziral mladinski odsek društva, s kulturnim sporedom pa bodo nastopili šolski otroci.

In če bo deževalo? Se bomo stisnili pod streho, nam bo še topleje!

Vodnikova pratika je o februarju in marcu (v Avstraliji sta to avgust in september) takole "pesnikovala:

1. Bolj ko je pridna pozimi predica,
dlje bo rožljala pod palcem petica.
2. Trte se jočejo, potlej rodé.
Ki vince pit hočejo, naj se poté!

O POVRATNIKIH DOMOV

(Iz tiska v SRS)

JUGOSLOVANSKO DRŽAVLJANSTVO je mogoče izgubiti le, če kdo dobi odpust na lastno prošnjo. Se torej sam dá izbrisati, ali pa, če mu je državljanstvo uradno odvzeto. Sam prevzem tuje državljanstva še ne pomeni, da dotični ni več tudi državljan Jugoslavije.

Izseljenci iz Jugoslavije se lahko vedno vrnejo in ostanejo tam neglede na to, kakšno državljanstvo imajo. Ni jim treba preklicati tuje državljanstva in tudi potni list tuje države si lahko pridržijo za primer, če bi hoteli kdaj nazaj tja ali pa samo na obisk.

Ker verjetno le redkokateri izseljenec čuti potrebo, da bi prosil za odpust iz jugoslovanskega državljanstva, je še vedno vpisana večina izseljencev v državljansko knjigo Jugoslavije.

Dvojno državljanstvo ima pomen zlasti za upokojene, ki želijo jesen življenja preživeti doma in dobivati v Jugoslavijo pokojnino države, ki jim je dala državljanstvo. Svoj potni list morajo po predpisih podaljševati pri predstavništvih one države v Jugoslaviji. Glede prejetja pokojnine iz tujih držav ima Jugoslavija z nekaterimi državami dogovor, z drugimi pa še ne. Med te zadnje spada Avstralija.

Če se kdo vrne za stalno domov brez pravice do pokojnine, ki naj bi mu prihajala iz tujine, si mora ustvariti pogoje, da dobi pokojnino v Jugoslaviji. Treba je le, da vsaj za pet let sprejme kako zaposlitev doma. Ako lahko dokaže, da je bil v tujini zaposlen toliko let, da ima tam pravico do pokojnine, mu Jugoslavija dovoli pokojnino tudi za tista leta iz lastnih sredstev. Končno: če se iz raznih vzrokov doma ne more zaposliti, vseeno lahko dobi nekaj pokojnine v Jugoslaviji, vsaj začasno.

Kdor prinese iz tujine prihranke in jih želi doma naložiti v tuji valuti, lahko naloži pri domači banki denar v tuji valuti in lahko tudi prihranke dvigne v tuji valuti, seveda v tisti, v kateri ga je poprej naložil.

Če ta ali oni povratnik nima vnaprej preskrbljeno stanovanje v domovini, ima možnost, da si ga po povratku sam oskrbi. More si kupiti stanovanje v stolpnica ali enodružinskih hišah, ima pa tudi možnost, da si dá sam zgraditi hišo po dogovoru z občino, kjer se hoče nastaniti. Občine namreč hočejo imeti nove gradnje tam, kjer so urejene ceste in pota, vodovod, elektrika, kanalizacija itd. V raznih krajih so podjetja, ki se bavijo s prodajo zemljišč za zidavo ter že postavljenih hiš in dajejo vsa potrebna pojasnila.

Glede vojaščine obstaja zmotno mnenje, da pri 30 letih preneha vojaška obveznost. Resnica je, da po zakonu velja vojaška obveznost do 40. leta za tiste, ki vojaščine še niso opravili in se ji morda celo izmikajo. To je prav lahko očitati vsakomur, ki je odšel iz domovine, preden je opravil vojaščino kot svojo državljansko dolžnost. Kdor se torej vrne brez opravljene vojaščine, pa ima za seboj morda že 29 let, naj ve, da ga lahko vsak čas pokličejo k vojakom. Morda ne za ves predpisani rok, ampak le na orožne vaje. Ako se je pa dal pri jugoslovanskem konzulatu v tuji deželi vpisati med vojaške obvezance, ga po povratku v domovino ne bodo klicali k vojakom — razen v primeru mobilizacije.

Glede ponovne zaposlitve v Jugoslaviji imajo povratniki enake možnosti kot ostali državljani. Večina delovnih organizacij razpisuje prosta delovna mesta v dnevnem časopisju. Prav tako imajo evidenco prostih delovnih mest uradi za zaposlovanje na občinah. Poleg tega dajejo občine dovoljenje za razne uslužnostne in obrtne dejavnosti, manjše gostinske obrate in podobno. Kvalificirani za kako obrt lahko odpro lastne delavnice in lokale. Seveda občine dajejo ali odklanjajo dovoljenja po meri krajevnih potreb v raznih pogledih.

PRIPOMBA. — Tako in podobno se bere v tisku današnje Slovenije. Če nekateri poznavalci razmer trdijo, da je vse res, namreč zapisano na papirju, v resnici pa marsikaj drugače, za to urednik MISLI ni odgovoren. — Ur.

SONET IZSELJENCA

Ivan Žigon, NSW.

NAVAJENE OČI SO PACIFIKA
IN ZNANA JIM JE AFRISKA PUŠČAVA.
A TO NI ZEMLJA MOJA, LJUBA, PRAVA,
SAJ BLIŠČ IN SOJ DALJAV ME VEČ NE MIKA

V SPOMINU MI ŽARI LE ENA SLIKA:
V POLETNEM SONCU SE BLESTI DOBRAVA
IN V RAHLEM VETRU PRIPOGIBLJE TRAVA,
DOMAČA HIŠA V DALJI SE SVETLIKA.

O, DRAGI DOM, O STARŠI, DOMOVINA!
MI BO ŽIVLJENJE ŽELJO IZPOLNILO,
DA SPET DOMA PROSTORA BO ZA SINA?

LE BOG VE, ČE SE TO BO KDAJ ZGODILO!
ZA NAS JE KAMEN LE, ZA NAS NI VINA,
KI NAS BI OB VRNITVI NAPOJILO.

KAJ BI SE PRIČKALI, SMEJTE SE!

Pepe Metulj

Na svetu je veliko smešnega, zato pa tudi še vedno nekaj zdravja. Skoraj vsi prepirčki med moškimi in ženskami se dajo obrniti na smešno. In kaj je boljše za zdravje — telesno in duševno — kot smeh! Namesto lepih naukov ali odgovorov na pritožbe med spoloma sem nabral iz knjig vrsto dovtipov, ki obe človeški polovici enako prizadenejo in obema svetujejo: Smejte se, saj še niste gnili, smešni ste! — P.M.

ZNAMENITA IGRALKA je bila v družbi, ki se je dotaknila tudi ženskega vprašanja. Nekdo je zadirčno rekel: Ženske ne morejo zahtevati istih pravic kot moški. Moški je bil ustvarjen prvi, potem šele ženska.

Na to je igralka pripomnila: Zmerom zraste poprej steblo kot cvet. Ali je zato cvet manj vreden?

Ista igralka je slišala nekoga, ki je rekel: Vse slabo na svetu prihaja od žensk.

Brž je dodala: Da, celo vi moški.

Pevec Enrico Coruso se je hotel pošaliti na račun žensk. Rekel je: Razlika med zrcalom in žensko je ta, da se zrcalo leskeče in ne govori. Ženska se ne leskeče, govori pa.

Ena navzočih je dodala: Razlika med vami in zrcalom je pa ta, da je zrcalo uglašeno, vi pa niste.

Francoskemu moralistu je zaupala mlada vdova, da bi se rada spet poročila. Odsvetoval ji je z besedami:

“Nikar, draga moja! Ostanite pri imenu moža, ki ne more napraviti nobene neumnosti več!”

V večji družbi so že celo uro razpravljali o ljubezni, o njeni nepreračunljivosti, vihravosti in spremenljivosti. Bili so že vsi potrti. Verjeli so že, da ljubezni sploh ni. Končno se je oglasil eden od njih, ki je dotlej molčal:

“Jaz pa le vem za zaljubljenost in zatreskanost, ki ostane trdna do smrti. Enako pri moških in ženskah.”

“?????”

“Zaljubljenost in zatreskanost v samega sebe.”

Mož je bil ljubitelj knjig, žena jih je sovražila. Nekoč je rekla možu. “Rada bi bila knjiga, da bi me ti vsaj malo ljubil!”

Mož je rekel: “Prav, bodi knjiga. Najbolje, če postaneš pratika”.

“Zakaj pa ravno pratika?”

“Ker je vsako leto nova”.

Mož se je nenehno bahal pred ženo, kako slavne prednike je imel. Rajni oče je bil pisatelj, njegov oče politik, praoče sijajen profesor . . .

“Ljubi mož, ti si kakor krompir”, je končno zaključila žena.

“Kako pa prideš to te primere?”

“Tudi krompir ima vse najboljše pod zemljo.”

Pisatelj Bernard Shaw je bil v družbi, ko so govorili o tem, da v Indiji za mrtvim možem tudi njegovo oče pošljejo na drugi svet. Ena prisotnih dam se je obrnila do pisatelja in rekla:

“Ali ni to strašno?”

“Seveda je. Ubogi mož!”

Isti pisatelj Show je pripovedoval vsebino svoje drame, ki da jo pravkar piše. V prvem dejanju mož vpraša ženo: Ali me ljubiš? Ona odgovarja: Obožujem te! — V drugem dejanju mož vpraša ženo: Ali me ljubiš? Ona odgovori: Obožujem te! — V tretjem dejanju mož vpraša ženo: Ali me ljubiš? Ona odgovarja: Obožujem te! — Zastor pade . . .

Začudili so se in ga vprašali: Pa v čem je zaplet drame?

“Žena je v vsakem dejanju druga.”

Angleško pisateljico so vprašali, zakaj se noče omožiti. Povedala je:

Imam psa, ki vsako jutro zarenči name. Imam papigo, ki se ves dan dere. Imam tudi mačko, ki se vsako noč pozno pritihotapi domov. Ali naj si nakopljem na vse to še moža?

V večji družbi je eden navzočih na moč zabavljaj na ženski svet. Končno je bilo neki ženski dovolj in je rekla:

“Gospod, če bi bili vi moj mož, bi vam nasula strupa v kavo.”

Zabavljač je mirno odgovoril:

“Če bi bila vi moja žena, bi kavo kar brž popil.”

Nadaljevanje po naslednjih straneh, zaključek na ovitku

NEKAJ MISLI O "MISLIH"

Mirko Brenčič, Mt. Isa, Qld.

ZE JE PRETEKLO NEKAJ LET, odkar sem se šel novinarja. Sicer vem, da me ni nihče pogrešal, vendar me je zdaj hudoba zmotila, da se spet oglašam. V teku let so se mi nakopičili razni dvomi, katerih bi se rad vsaj malo znebil. Seveda tega mojega razumarstva, ki ga mislim vreči na papir, nikomur ne vsiljujem, zato naj me tudi nihče ne obsodi na smrt, če mu te vrstice ne bodo všeč. Naj se najprej tudi jaz pridružim hvalilcem MISLI, saj so menda edini slovenski tisk v Avstraliji. Tudi upam, da nismo še tako napredovali v Avstraliji, da bi nam slovenščina ne bila več prebavljiva. Vsaj meni se zdi, ako pozabim materinščino, lahko čisto preprosto vržem svoj jezik v ješprenj.

Pod naslovom: Križem po avstralski Sloveniji je prostor, kjer si dopisniki vseh mogočih kvalitet lahko izmenjavajo svoja mišljenja in obenem delajo uredniku sive lase (kolikor jih pač še ima). Brez napak pa MISLI seveda niso. Vsaj moje mišljenje je, da so kot mesečnik malo pretanke. Morale bi biti debelejše, da bi se našlo več borbene prostora za razne Metulje, Primožiče in njima podobne. Ko prejmem MISLI, takoj pogledam, kaj pišejo ti in taki, zakaj v njihovih vrsticah najdem vedno kaj, kar mi ne bo škodovalo vedeti.

Bilo je že pred leti, da so MISLI obhajale desetletnico obstoja. Veliko laskavih pohval je bilo takrat napisanih na ta račun, vendar imena Pivko nisem nikjer zasledil (razen če sem ga prezrl). Vendar pa drži, da je tudi on predstavljal važen člen v desetletni verigi.

V zadnjih letih MISLI veliko pišejo o dveh škofih za njuno svetniško beatifikacijo. Slomšek in Baraga. Med drugim je bilo tudi zapisano: PONUJALI NAM SVETNIKA NE BODO. Moje mišljenje je: ako sta bila možaka dovolj pobožna, in to sta nedvomno bila, zakaj jih ne postavijo na oltar? Po mojem mnenju imajo cerkveni krogi že vse to zapisano v knjigah. Ali naj zdaj stikamo še za izmišljotinami in naj bi tudi te stale veliko denarja? Omenja se namreč, da so pri teh rečeh veliki stroški.

Končno pa, če že res moramo imeti svetnika ali svetnike, zakaj ne bi šli ponje tja, kjer jih lahko dobimo zastonj? Na primer v hleve slovenskih kmetij, kjer je širom po domovini umrlo že premnogo rojakov obojega spola, ki so nedvomno zaslužili svetniško čast. Nobenega drugega madeža niso imeli na sebi kot madeže živinskih odpadkov. Njihova pobožnost je bila en sam šepet z Bogom

od rojstva do smrti. V koliko je bila ta pobožnost iskrena, seveda to ve le ON sam, kateri po mojem mnenju vodi drugačno knjigovodstvo kot njegovi služabniki na zemlji. V pisarni vaškega župnika bi se pri skodelici kave mogle dobiti vse tozadevne informacije in to brez vsakršnih stroškov.

Ker še nisem odpadnik od vere in tudi ne edini, ki me to zanima (verjetno pa edini, ki si upa to vprašati), bi želel, da se mi pojasni. Lep pozdrav!

PRIPOMBA: Ni mi prav jasno — in verjetno tudi bralcem ne bo — kakšno pojasnilo prav za prav iščete. Vsekakor ste pa v zadnjem odstavku izrekli veliko in lepo misel, ki sicer ni ravno nova, pa je vendar prav lahko zrasla iz vas brez tujega vpliva. Se bomo pri njej pomudili prihodnjic. — Na drugi strani vas pa moram opozoriti na neskladnost v vašem sklepanju glede pomenka z župnikom pri skodelici kave. Pravite, da bi se tam dobile "vse tozadevne informacije", malo prej ste pa rekli, da samo ON ve, v koliko je bila "pobožnost iskrena". S tem ste nehote že naprej vzeli besedo — župniku pri skodelici kave . . . Saj v isti sapi pravilno trdite, da župnik nima vpogleda v božje knjigovodstvo . . . Ur.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

§ 4: Frank Rožanc, Vera Mamilovič, Stefan Boelckey, Janez Tatina;

§ 3: Franc Šveb, Dominik Peternel;

§ 2: R. Baranowski, Petra Pavlič, Jože Cey, L. Glogovšek, Gr. Korotančnik, H. Štolfa, Ema Tischler, A. Fabjančič, P. Strah, Fr. Smrdel, Fr. Vravnik, Oto Zore, Iv. Kariž, Stane Bele, St. Plaznik, R. Stavar, Br. Prinčič, K. Simenčič, M. Gorjanc, J. Mezgec, J. Urh (ACT), Kr. Tinta, Ern. Kovač;

§ 1: A. Jelen, P. Cencič, G. Marinovič, H. Muster, Maria Zai, M. Kregar, Nada C., A. Kračina, M. Bavčar, Fr. Erpič, Jože Kovačič, Andr. Kajfež, Andr. Grlj, J. Benčina, Al. Pelko, Gabr. Čefarin, A. Paulin, Evg. Brajdot, Al. Žagar.

P. PODERZAJ, INDIJA: Po §10: Mirko Šveb in dva neimenovana; § 5: Janez Šveb; § 4: M. Boelckey; § 3: sestre v Kew; § 2: G. Marinovič, M. Zitterschlager.

SLOMŠKOV SKLAD: § 3: Jože Krušec, Neimenovan.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

66 Gordon St., Paddington, N.S.W. 2021

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 17. avg. (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

CANBERRA (Braddon) ob 6. pop.

Nedelja 24. avg. (četrt):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

Villawood (Gurner Rd.) ob 10:30

Popoldne ROMANJE V MERRYLANDS

Nedelja 31. avg. (PETA v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

HAMILTON — N.C. (S. Heart) ob 6. pop.

Nedelja 7. sept. (prva):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30

Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Ponedeljek 8. sept. ROJSTVO MARIJINO:

Sydney (St. Patrick) ob 8. zvečer

Nedelja 14. sept. (druga):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

WOLLONGONG (St. Francis Home) ob 4.45

KAJ NAJ POVEM?

To je napisal svojim vernikom na Tržaškem odnotni škofov delegat za Slovence: g. Lojze Škerlj. Če bi bil v Avstraliji — ali bi pisal kaj drugače? — Ur.

Koliko naših ljudi je do sedaj opravilo velikonočno dolžnost? In tisti, ki je niso opravili, zakaj je niso?

Splošno je že znano, da se nekateri izgovarjajo: Čemu naj pa grem k spovedi, saj nimam kaj povedati! In ker nima kaj povedati, ostane brez velikonočnega obhajila.

Ali sta res zakrament svete pokore in obhajilo samo za zločince, za tiste pač, ki bi imeli kaj povedati?

In če nimaš kaj povedati, zakaj ne greš k obhajilu? Verjetno pa brez nič gotovo ni. Manjka samo dobra volja. Ali ni tako?

Večkrat se človek vprašuje, zakaj tako malo ljudi gre k obhajilu pri nedeljskih mašah. Človek kar ne more verjeti, da so vsi ljudje, ki so pri maši in pri maši sodelujejo, tudi vsi v smrtnem grehu ali v neprijateljstvu z Bogom in da zato ne morejo k obhajilu brez spreobrnitve po pokori.

Pred vsako sveto mašo duhovnik in ljudje prosijo za odpusčenje: Boga in župnijsko skupnost! Ali ni to dovolj za pristop k obhajilu, če ni smrtnih grehov? Pri novi obliki svete maše, ki se obeta, bo ta spokorni značaj svete maše še bolj poudarjen. Naj nas torej izgovor "Kaj bom povedal?" ne drži daleč od obhajilne mize!

Morda se bodo te ideje zdele komu nekoliko drzne, a potrebno je, da jih poglobimo in iz njih izluščimo, kar je prav.

L. Šk.

ROMANJE V MERRYLANDS—VESELOVO

Nedelja 24. avgusta popoldne

S P O R E D :

2 — 2:20: zbiranje romarjev ob bodoči

slovenski cerkvi (Merrylands in

Warwick Rds.)

2:20 sprevod v župnijsko cerkev, rožni venec.

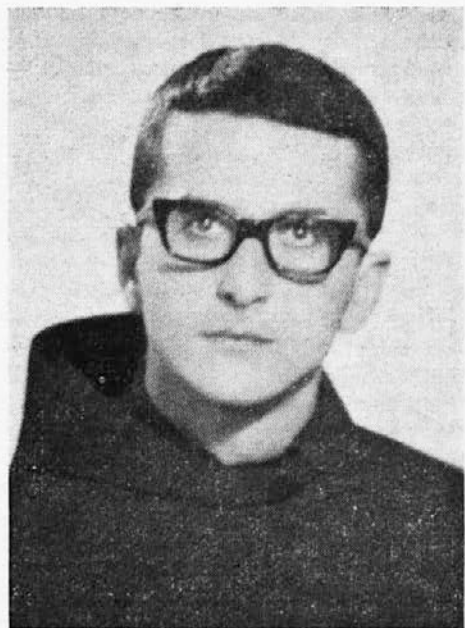
V cerkvi: pete litanije M.B., vmes spovedovanje. Nato sv. maša s pridigo in sv. obhajilom.

DRUŽNOST: po pobožnosti se vrnemo na slovenski vogal na čajanko in še kaj. Priložnost za Bar-B-Q (lahko že opoldne). Potrebščine (razen ognja . . .) prinesite s seboj!

SPET BOMO IMELI MED SABO NOVOMAŠNIKA

P. Valerijan

PRIHAJA NARAVNOST IZ SLOVENIJE. Ko se bo to bralo, bo verjetno že na potovanju. Najprej bo moral še v bogoslovno šolo za nekaj časa k frančiškankom v Maryfields pri Cambletownu. Ne za zelo dolgo. Nato bo nastavljen v Melbournu, oziroma v Kew, p. Baziliju v pomoč.

Našemu novomašniku je ime **p. Stanko Zemljak**. Za frančiškanskega duhovnika ga je posvetil 20. julija letos mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič v baziliki Lurške Matere božje v Brestanici ob Savi. Z njim je bil posvečen tudi njegov starejši brat, zdaj duhovnik mariborske škofije. Teden pozneje, v nedeljo 27. julija, sta oba v isti baziliki slavila svoji novi maši.

P. Stanko in brat izhajata iz družine s šestimi otroki. Zemljakova domačija leži v vasi Poklek, ki spada v občino Sevnica ob Savi. Očetu je ime Anton, materi Albina r. Tomšič. Sin Stanko, ki je pri krstu po očetu dobil ime Anton, se je šolal v Blanci, v Krškem in v št. Vidu nad Ljubljano. Po maturi na gimnaziji je leta 1960 v Novem mestu postal frančiškan. Nekako sredi bogoslovnega študija v Ljubljani se je odločil, da sprejme vabilo iz Avstralije in po mašniškem posvečenju

pride med nas. Hvaležni mu moramo biti, da se je tako hitro po novi maši odtrgal od domovine in odhitel na svoje misijonsko polje. Samo velika ljubezen do rojakov v tujem svetu je zmožna take žrtve. Želimo mu zvrhano mero božjega blagoslova in lepih uspehov med nami. Spominjajmo se ga v svojih molitvah.

Prav iskreno zahvalo smo dolžni tudi novomašnikovim staršem, da sta darovala kar dva sinova božjemu oltarju in velikodušno pritrčila mlajšemu, da odide na tako dolgo pot v tujino. Prav bo, če ta častni zgled ostane živo pred očmi naših tukajšnjih družin in nam nekoč privede pred božji oltar nekaj mladih mož, ki bodo naš lastni "pridelek", saj vemo, da domovina svoje duhovnike doma zelo zelo potrebuje.

O NAPREDKU V MERRYLANDS—VESELOVEM

P. Valerijan

V juliju je vpisanih v knjigo darovalcev-dobrotnikov 21 nadaljnjih prispevkov. Od teh je 7 imen prvič vpisanih, drugi so se ponovno oglasili s svojim darom. Skupna vsota je \$ 178. Iskrena hvala in Bog povrni!

Prostovoljno delo v hiši, ki jo pripravljamo za sestre, se nadaljuje. Največ ob sobotah. Uspeh je očiten, saj je hiša v primeri z začetkom dela kot noč in dan. Vendar je še dosti nedodelanega. Žal je prvotno navdušenje za prostovoljno delo že nekako splahnelo, vsaj tako se bojim. Nikar tako, rojaki! Naj ne obvisi garanje končno le na nekaj ramenih ali celo na enih samih. Tu imam v mislih Petra Bizjana, ki je najbolj zvest in ima zapisano rekordno število ur. Naj ne ostane sam! Zasluži pa, da ga posebej omenjam.

Hvaležen sem tudi za prispevke v gradbenem materialu. Marsikdo je našel kak kos doma na vrtnu ali v garaži, kar je za nas uporabno. Tudi kosi pohištva so prispeli in bili hvaležno sprejeti. Tu ponavljam prošnjo v julijski številki: pogledjte doma, kaj bi z lahkoto pogrešali! Pri vsem tem pa še enkrat: delavec nam je še treba!

Spet je bila opravljena sv. maša za vse dobrotnike, spet so sestre v Melbournu imele uro molitve pred Najsvetejšim za vas vse. Dodam še voščilo: Bog povrni!

NEW SOUTH WALES

Concord. — Ali je kdo od nas že pomislil, kako napačno je, ko organizaciji United Nations po slovensko pravimo Združeni NARODI? Pravim, da je to napačno. Zato je napačno, ker v angleščini Nation pomeni prav za prav državo, ne narod. Pa je napačno tudi zato, ker v resnici organizacija United Nations ne povezuje narodov, ampak države. Koliko jih zares povezuje, je drugo vprašanje. Meni gre tu le za to, da se na papirju zadeva poravna. Slovenci bi morali reči Združene DRŽAVE, ne združeni narodi. Če pa kdo misli, da bi potem ne ločili več Združenih držav severne Amerike od združenih držav skoraj vsega sveta, bi pa rabili izraz: Ujedinjene države. Če bomo pa še naprej govorili in pisali, da so United Nations Združeni narodi, potem pa tudi ne smemo več reči, da je kdo od nas postal avstralski državljani, ko je dobil "nationality" te dežele. Reči moramo, da je postal avstralski — narodnjak! Vidite, kako neumno bi se to glasilo. Pa ni nič manj neumno, če pravimo United Nations — združeni narodi. Sicer vem, da mi bo marsikdo dal prav, United Nations bodo pa ostali — Združeni narodi. Pa ko že govorim o državljanstvu, naj povem eno prijazno zgodnico. Neka ženska je zaprosila za državljanstvo, menda tu v Avstraliji. Čakala je na poklic k "spraševanju" štiri mesece. Potem je spet čakala, menda tri mesece, da je bila klicana na prejem državljanstva. To se ji je čudno zdelo, ko so jo pa poprej naravnost vabili, naj postane državljanka. Pogodrnjala je nad tem čakanjem proti avstralski znanki. Za odgovor je pa dobila tole: Kaj se boste vi priseljenci od drugod pritoževali, če morate čakati na državljanstvo sedem mesecev. Mi, ki smo tu rojeni, smo morali čakati na državljanstvo kar celih devet mesecev. — Dober je bil ta odgovor. Če se vam ne dopade, je pa zadovoljen z njim — **Pepe Metulj**.

Green Valley. — Najprej iskren pozdrav vsem Slovincem po širni Avstraliji. Sem se ravno že spravil k počitku po napornem delu. Preden bi zaspal, sem si vzel zadnje MISLI in bral. Najdem oglas radijske ure za Slovence na 2KY ob 9.05 zvečer. In kaj sem slišal? Eno samo slovensko melodijo. Zato pišem uredniku: Kadar bo program

res samo za nas, le objavite oglas, drugače pa raje pustite tisti prostor prazen. Ko že po večini nimamo več svoje matere in tudi ne domovine, bi človek rad zaspal v naročju slovenske melodije. Pa kaj, ko smo le uboga slovenska raja in nas drugi povsod spodrivajo. Torej, dragi rojaki, naj se še kdo oglasi in pove, če imam prav ali ne. — **Jože Kostevc**.

PRIPOMBA: Da bi bil program samo za "nas", bi ga pač morali samo "mi" prirejati in radijski postaji zanj preteto drago plačati. Komaj morem verjeti, da bi mi kdaj kdo tak oglas poslal. Obžalujem! — Ur.

Marrickville. — V Kotičku julijske tevilke je bila kratka omemba Idrije in tudi poziv, da bi še kdo kaj napisal o Idriji. Ne vem, koliko je v Avstraliji pravih Idričjanov, iz bližnje okolice pa so, na primer iz Črnega vrha. Meni samemu je znano o Idriji troje zanimivosti. Tam je največji rudnik za živo srebro na vsem svetu. Izkoriščajo ga že nad 400 let. Toda ruda, ki jo kopljejo dandanes, vsebuje zelo malo živega srebra. Rudnik je zelo globok. Ima petnajst nadstropij, pa še vedno rijejo v večjo globino, ker je pač ta ruda tako dragocena. Ampak v bližini Idrije so pred leti odkrili tudi uranijevo rudo. To je zdaj pod direktno državno kontrolo in nihče ne ve, v kakšni množini te rude nakopljejo. Uranij moderna znanost uporablja za energijo v reaktorjih, v medicini pa z izžarevanjem uranija zdravijo raka. Rabijo uranij tudi za vojne namene. Druga idrijska zanimivost so čipke. To je višek ženskega ročnega dela in se v Avstraliji menda nikjer ne vidi. Tretje je, da je v Idriji ena največjih šol za usposabljanje industrijskega, trgovskega, rudniškega in obrtniškega kadra za zapadno Slovenijo. Prometna zveza s svetom je v Idriji samo avtobus, ker je svet tak, da na kaj drugega ni misliti. — **Peter Bizjan**.

IZ VESTNIKA SDM

"Na zabavi . . . smo imeli priliko pozdraviti g. Žokalja, predsednika slovenskega kluba v Adelaidi. Zaupal nam je, da gradnja Doma v Adelaidi napreduje po načrtu. Dejal je, da v Adelaidi namereno ne reklamirajo napredka pri gradnji, ker se ravna po vodilu: **Manj govoričenja in več dela.**"

Richmond. — V zadnjih MISLIH na strani 196 ste zapisali, da bi vam nadaljnje navajanje iz pisanja obeh "sabljačev" (Hribar — Janžekovič) vzelo preveč prostora. Prava reč, če bi ga! Ali ni v številki veliko drugega manj zanimivega in bolj plitkega pisanja, ki bi ga lahko pristrigili ali izpustili? Kak dialog bi bilo treba začeti, da se ljudje vsaj počasi malo navadijo na to in razumejo, da imajo tudi oni besedo in da celo lahko odločajo. Kajti demokracija (ki je bila Slovencem vedno španska vas), prihaja celo v Cerkev. Saj ste sami pred poldrugim letom objavili pismo g. Kunstlja, kjer je zapisal na koncu: Ustanovite farne svete . . . ali nekaj takega. Če bo kdaj prišlo do tega, ne bo šlo brez razgovorov, razpravljanja, predlaganja in kritike. Na koncu morada glasovanje. Predvsem bi se morali navaditi prenesti kritiko in je ne smatrati za osebno zmerjanje. Pozdravlja — **Stanko Andrejašič.**

Clifton Hill. — Moji pošiljki naročnine ne pridružuje iskrena želja, da bi še dolgo izhajale MISLI in da bi Bog dal še mnogo let zdravega življenja patru uredniku. Saj smo vedno zelo veseli in tudi potrebni mamine besede, ki nam jo prinaša tako redno naš list. Vsem rojakom priporočam: Bodite zvesti naročniki in tudi plačniki lista MISLI! — Pozdravlja dolgoletna naročnica F.K.

Brisbane. — Društvo PLANINKA je imelo občni zbor v soboto 26. julija. Udeležba je bila v primeri s prejšnjimi leti še kar dobra. To je znak uspešnega dela od strani odbora, pa več zanimanja od strani članstva. V preteklem letu nam je odbor oskrbel tri prav uspešne družabne prireditve, nedavno pa odrsko dramsko igro. To nikakor ni malo. Občni zbor je pretresal vprašanje, če je že čas, da se kupi zemljišče za bodoči Slovenski dom. Iz različnih razlogov je bilo to zaenkrat še odloženo. Volitve so obdržale skoraj ves dosedanji odbor, le vloge so bile deloma zamenjane. Tako je dosedanji predsednik Mirko Cuderman postal tajnik, mesto predsednika je pa sprejel Jože Barbiš. Čestitke in želja za vsaj enak uspeh v novem poslovnem letu! — **Janez Primožič.**

Brisbane. — Zelo smo se oddahnili, ko je po končani igri Razvalina življenja bilo končano tudi naše trdo delo, da smo igro spravili na oder. Zahvalujemo se vsem, ki ste prišli igro gledat in ste nam dali priznanje. Ne bi bilo prav, če se ne bi zahvalili posebej soigralcu Slavku Pekolu in gospe za bogato pogostitev v nedeljo po igri in za prijetno družabnost v njunem lepem domu. Tiste ure smo pozabili na ves trud in težave ob pripravi za igro. Torej prav iskrena hvala! — **Igralska skupina, Brisbane.**

ROJAKOM V AVSTRALIJI

(Plačan oglas)

Spodaj podpisani vaš rojak, ki že 20 let živi v Blacktownu, bo nastopil kot kandidat D.L.P. v federalnem elektoratu "Chifley" v Blacktownu. Prvič se je zgodilo, da so Avstralcji postavili Slovence za kandidata pri federalnih volitvah. Če bo kandidat uspel, bomo Slovenci imeli svojega parlamentarca v Canberri, Avstralija pa človeka, ki se že vse življenje bori za svobodo, demokracijo, pravico in mir.

Zato se naš kandidat obrača na rojake v Avstraliji s prošnjo za pomoč v pripravah za volitve in pri volitvah samih. Dve stvari prosim:

1. Tisti, ki živite v Blacktownu ali okolici, pa tudi če stanujete precej proč ob železnici. Sydney-Blacktown, zlasti fantje in dekleta nad 14 let, javite se za pomoč na volilnih krajih na dan volitev, ki bodo konec oktobra ali v začetku novembra. Navodila, kako pomagati, boste dobili od podpisanega.

2. Vsi rojaki Slovenci širom po Avstraliji ste naprošeni, da vsaj nekoliko žrtvujete z denarnimi prispevki v volilni fond za oglašanje po radiu, televiziji in v tisku. Vsak darovatelj bo dobil uradno potrdilo iz centrale D.L.P. v Sydneyu.

Naše geslo naj bo: **Hočemo v parlament Slovenca!**

Pišite ali telefonirajte na naslov: **Stanko Aster-Stater**

3 Springfield Ave.

Blacktown, NSW 2148

Telefon: 622-9724

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. PRISTNO STAJSERSKO BUČNO OLJE najboljše kakovosti lahko dobite:

- a) v Sydneyu pri g. R. Olipu, 65 Concur St., Woollahra, N.S.W.
- b) v Brisbanu pri g. J. Primožiču, 39 Dickenson St., Carina, Qld.

KO BOSTE NAŠE CENE PRIMERJALI S CENAMI DRUGIH FIRM, BOSTE PRAV HITRO UGOTOVILI, DA SO NAŠE CENE NAJUGODNEJŠE. TOREJ ZAKAJ NE NAROČATI BUČNO OLJE PRI NAS?

2. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Preskrbimo pravilne prevode dokumentov. Pri nas lahko naročite vozne karte vseh vrst.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIC, 704 Inkerman Rd. Caulfield, VIC. Tel. 50-5391.

“Kaj je to, posvetovalnica za zakonce?” je vprašala žena moža. Njegov odgovor je bil:

“Zakonska posvetovalnica skuša poravnati spore, ki bi jih nikoli ne bilo, če bi bil svet brez moških in žensk.”

Fant si je izbral nevesto izmed fotografij, ki jih je dobil na ženitno ponudbo v dnevniku. Ko sta se prvič sešla, se ji je v zadregi opravičil:

“Lepo prosim, oprostite, prepozno je . . .”

“Kako vendar? Zakaj prepozno?”

“Priti bi bili morali takrat, ko ste se dali fotografirati.”

Slavnega fizika in matematika je vprašala nališpana dama, katero kemično odkritje je po njegovem mnenju najbolj vplivalo na moderni svet. Učenjak je mirno odgovoril:

“Barvilo za ženske lase in . . . No, pogledjte se v zrcalo.”

Istega učenjaka je vprašala domišljava ženska, kako bi on razložil razliko med časom in večnostjo. Odgovoril je:

“Če bi vam hotel to razložiti, bi vzelo celo večnost, preden bi vi razumeli”.

Znana filmska igralka Marlene Dietrich je poslušala predavanje o moški in ženski razumnosti. V debati je večina prisotnih podpirala predavateljevo mnenje, da so moški bolj inteligentni kot ženske.

Oglasila se je tudi Marlene:

“To je že mogoče. Vendar moram izjaviti, da še nisem srečala ženske, ki bi letala za moškimi samo zato, ker ima lepe noge”.

“Ali ti mož pogosto piše?” se vprašale znanaka ženo, ki se ji je mož že mesece mudil po opravkih v Novi Zelandiji.

“O, vsaj enkrat na mesec”.

“Ali se nič ne bojiš zanj? Zakaj te ne vzame tja?”

“Čemu bi se bala? Moj mož je vzor vsega dobrega”.

“Kako pa to veš? Preveč mu zaupaš”.

“Kaj ne bi vedela! Vsaka stvar na svetu ima dve strani, le pisma mojega moža imajo samo eno stran”.

TURISTIČNA AGENCIJA

“PUTNIK”

72 Smith Street, Collingwood, VIC. 3066 — Lastnik: PAUL NIKOLICH

Priporočamo se za potovanja v Slovenijo po najnižjih cenah. Urejemo vse potniške zadeve: potne liste, vize in druge dokumente.

Pr pripravljamo za vsak mesec skupinska potovanja v Slovenijo in druge kraje v Jugoslaviji

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

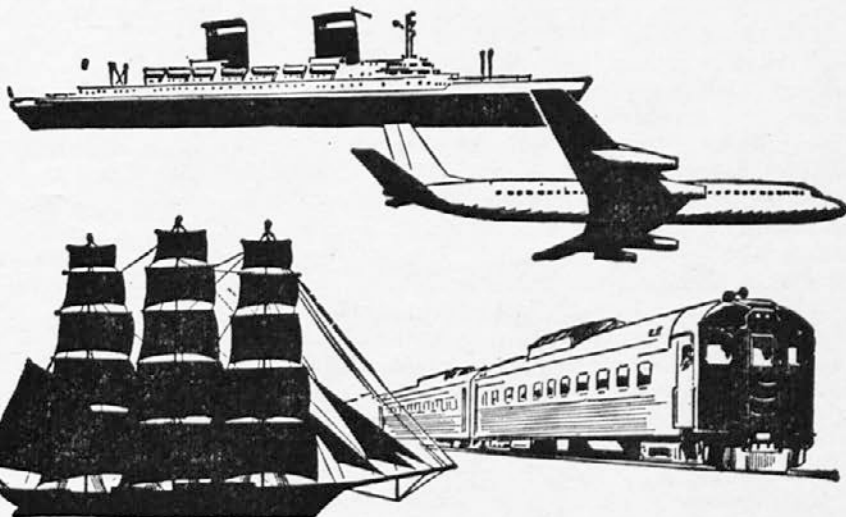
Priporočite nas svojim prijateljem.

Ako živite daleč od nas, vam vse uredimo po pošti.

PUTNIK ima zvezo z vsemi kraji v Jugoslaviji.

PUTNIK je edina samostojna agencija v Avstraliji.

Odprto imamo vsak dan od 9. dop. do 6. pop. Ob sobotah od 9. do 12, ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

URADNIKI: Mr. P. Nikolich, Mrs. N. N. Nakova,
Miss L. Koren, Mr. R. Manevski.

TELEFON: 419-1584, 419-2163
PO urah: 41-5978 in 44-6733

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno nove poročne obleke.

Odprto vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona:
41-5978. Izven ur: 44-6733

Lastnik: P. NIKOLICH

NARODNA PRIPOVEDKA O JAKOBU KOVAČU

Poslal Ivan Štrucelj

Slikal Evgen Brajdot

VIII.

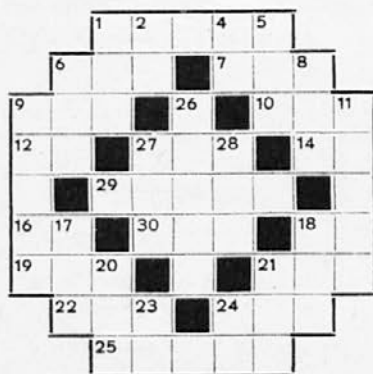
TEDAJ JE VRAG SPREGOVORIL in rekel: "Poslušajte me dobro! V tem gradu je nekoč živel graščak s svojo družino, z mnogimi oskrbniki in hlapci. Graščak je bil neusmiljeno krut in je svoje ljudi neznansko mučil. Boga se ni bal, vraga še manj. Kdor mu je zažugal z božjo kaznijo, vsakega je dal bičati in v strahotno ječo zapreti. Nihče se iz nje ni vrnil z živo dušo v sebi. Toda dopolnil je mero svoje krutosti in vsi njegovi z njim, ki so mu bili enaki krvniki.

Bog je kaznoval njega in njegovo družino. Njega je spremenil v zmaja in ga pahnil globoko v podzemlje. Hči, nekoč lepa grofična, je zakleta v podzemlju in mora čakati, da pride junak in jo reši. Ne bo je pa rešil nihče, če poprej ne ubije

zmaja s sedmimi glavami, ki je njen oče nekoč bil. Nas biriče je pa Bog spremenil v ostudne hudobce do sodnega dne, takrat bomo sojeni. Jaz sem eden od njih. Bivamo v ogromni votlini pod gradom. Od časa do časa nam je dovoljeno, da pogledamo v grad, če je že kaj vidno, da se bliža junak, ki bo rešil grofično in zavzel grad, potem pa zavladal s pravico in poštenostjo nad ljudstvom dežele. Tam v deveti kleti najdete ogromno kroglo, vzemite jo in potrkljajte jo po zemlji. Kjer se bo zemlja pod njo udrila, zlezite v odprtino in rešite graščakovo hčer!"

Vrag je prenehal in se tipal po bolečih udih života. Pustili so ga oditi, moral jim je pa obljubiti, da se več ne prikaže. Šli so iskat kroglo, jo vzeli in potrkljali po zemlji, kot naročeno.

K R I Ž A N K A

Vodoravno:

1 moško ime — 6 tatarski vladar — 7 zelenjava — 9 glasbilo — 10 stran neba — 12 ploskovna mera — 14 kratica starostne dobe — 16 veznik — 18 predlog — 19 plač — 21 reka na Ruskem — 22 močnik (jed) — 24 števniki — 22 slaščica — 27 naplačilo — 29 slovenski protestantski pisatelj — 30 pevski glas.

Navpično: 1 otok v Jadranskem morju — 2 števniki — 4 pripovedniška pesem — 5 več čebel ali muh skupaj — 6 pevski prostor v cerkvi — 8 žgana pijača — 9 dragocena kovina — 11 kazni v denarju — 17 del obraza — 18 osebni zaimek — 20 del sobe — 21 reka na Ruskem — 23 časovni veznik — 24 pol "sveta" — 26 vodoravno — 29 — 27 naplačilo — 28 pevski glas.

"Kakšna človeka sta to, da se vedno prepirata!" je vzkliknil rojak, ko je nanesel pogovor na znan zakonski par.

Vzklik je slišal drug rojak, ki je bil filozof. Razložil je:

"Mož je včasih tak, kot je, pa tudi žena je taka, kot je. Drugič je mož tak, kot hoče, da ga vidi žena, in žena je taka, kot bi želela, da jo vidi mož. Tretjič je mož tak, kot ga v resnici vidi žena, in žena je taka, kot jo dejansko vidi mož. Tako nista več dva, ampak jih je kar šest. Šest ljudi se pa redko z lahkoto v vsem sporazume."

Mož se je vrnil iz službe in že naprej molil ženi lepo okinčan zavitek. Razveselila se je:

"Lepa hvala, preljubi! Ves dan sem ugibala, če se boš spomnil . . ."

Mož ji je z dlanjo zatisnil usta.

"Ne, to ni dar za petnajsto obletnico, je samo podkupnina, da boš molčala in me ne spominjala na moj najbolj nesrečen dan."

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

UNIVERSAL RECORD CO.

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065

Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE NAŠO RADIJSKO EMISIJO
ob ponedeljkih 9.07 zvečer na 3 XY — Mel-
bourne, val 1420.

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POSILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

PRIMBEE AUTO SMASH

Lastnika

SLAVKO IN MILENA VAVPOTIČ

Priporočata se rojakom v Wollongongu
in okolici za popravila avtomobilskih karo-
serij.

Vsa popravila solidna in po zmernih cenah
Vozila so lahko zavarovana ali nezavarovana

2 Shellharbour Rd., Primbee, N.S.W.

TEL.: 42 — 784

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

"GRANVILLE" SMASH REPAIR

10 Rawson Rd.

Guildford, N.S.W.

Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

Možu, ki je imel težko življenje v zakonu,
je žena umrla. Dal je objavo v časopis:

"Podpisani sporočam prijateljem in znanecem,
da sva danes zjutraj ob desetih z mojo ljubljeno
ženo prešla v boljše življenje."

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG LTD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

POZORI POZORI

Preden kupite poltrone, divane ali "couche", pridite k nam ogledati si kvaliteto in nizke cene.

Izdelujemo jih sami, zato so naše cene za 50% odstotkov nižje kot drugod.

VIKTOR STOLFA

562 High Street, Thornbury, Vic. 3071

Tel. 44-7380

Seveda se bomo pomenili po slovensko

Mož je prikolovratil domov močno okajen točno o polnoči. Preden je žalostna žena kaj ziuila, se je začel opravičevati:

"Dragica, verjemi, že ob desetih sem se tam poslovil."

"Kako to? Dve uri za to kratko pot?"

"Res je pot kratka, je pa tudi jako široka."

Mihu je umrla žena. Njegov prijatelj je prihitel na pogreb, pa je došel med najzadnjimi. Še

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney

Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

★ Izpolnjuje obrazce za sklepanje zakonov, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas lahko obišče in vam pomaga v raznih problemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

le med povratkom s pokopališča je mogel reči vdovu:

"Moje sožalje, prijatelj, da si moral pokopati dobro ženo."

"I, kaj sem pa hotel? Bila je popolnoma mrtva."

NAJCENEJŠE POTOVANJE

Z ladjo: MELBOURNE — GENOA
(izven sezone) \$ 350.00

Z letalom skupine: AVSTRALIJA —
BELGRAD — AVSTRALIJA \$ 822.70

Z letalom skupine: AVSTRALIJA —
ZAGREB — AVSTRALIJA \$ 836.60

Lahko oskrbimo vse formalnosti
in potovanje za vaše družine in sorodstvo.

Z ladjo: GENOA — MELBOURNE
(vključno železnica iz Ljubljane)
\$ 471.75

Z letalom: LUBLJANA —
AVSTRALIJA \$ 608.80

Za podrobne informacije in tiskovine:

A L M A POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vogal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002